

ASLLAN HAMITI

GJUHË SHQIPE

(GJUHË E BASHKËSISË) PËR KLASËN IV
DHE
GJUHË SHQIPE (LËNDË ME ZGJEDHJE) PËR KLASËN VI NË ARSIMIN FILLOR

АЛБАНСКИ ЈАЗИК

(ЈАЗИК НА ЗАЕДНИЦАТА) ЗА IV ОДДЕЛЕНИЕ
И
АЛБАНСКИ ЈАЗИК (ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ) ЗА VI ОДДЕЛЕНИЕ
ВО ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

ARS
studio

GJUHË SHQIPE
(GJUHË E BASHKËSISË) PËR KLASËN IV
DHE
GJUHË SHQIPE (LËNDË ME ZGJEDHJE) PËR KLASËN VI NË ARSIMIN FILLOR
АЛБАНСКИ ЈАЗИК
(ЈАЗИК НА ЗАЕДНИЦАТА) ЗА IV ОДДЕЛЕНИЕ
И
АЛБАНСКИ ЈАЗИК (ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ) ЗА VI ОДДЕЛЕНИЕ
ВО ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

Autor: Asllan Hamiti

Recenzentë:

Emine Shabani
Arlind Farizi
Besim Limani

Redaktor: Ismail Hamiti

Lektor: Ismail Hamiti

Redaktor profesional: Ismail Hamiti

Përpunim kompjuterik, ilustrime, kopertina dhe dizajni: Kërsto Gligorjadis –ARS STUDIO

Rregullimi grafik dhe teknik: Kërsto Gligorjadis –ARS STUDIO

Shtyp: Poliesterdej, Rr. Sefedin Nuredini nr. 10, Zona Industriale Vizbeg, 1000 Shkup

Tirazhi: 260

Vendi dhe viti i botimit: Shkup, 2026

Botues: ARS STUDIO, rr. Maksim Gorki nr. 31a – 2, 1000 Shkup

© ARS STUDIO Shkup, 2026

Të gjitha të drejtat janë të rezervuara. Asnjë pjesë e këtij libri nuk guxon të rishtypet ose shumëzohet apo të shfrytëzohet në cilëndo formë elektronike, mekanike ose mënyrë tjetër që tani njihen ose do të paraqiten eventalisht në të ardhmen, ku bëjnë pjesë edhe fotokopjimi dhe incizimi, ose në cilindo sistem për ruajtje dhe kthim të informacioneve, pa leje me shkrim nga botuesi.

Me Vendim për miratim të librit shkollor nga lënda GJUHË SHQIPE (GJUHË E BASHKËSISË) PËR KLASËN IV DHE GJUHË SHQIPE (LËNDË ME ZGJEDHJE) PËR KLASËN VI NË ARSIMIN FILLOR nr. 26- 930/3 datë 12.09.2025 i miratuar nga Komisioni për Libra Shkollor

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

373.3.016:811.18

HAMITI, Asllan

Gjuhë shqipe (gjuhë e bashkësisë) për klasën IV dhe gjuhë shqipe (lëndë me zgjedhje) për klasën VI në arsimin fillor = Албански јазик (јазик на заедницата) за IV одделение и албански јазик (изборен предмет) за VI одделение во основно образование / Asllan Hamiti. - Shkup : Ars studio, 2026. - 120 стр. : илустр. ; 29 см

ISBN 978-608-239-517-3

COBISS.MK-ID 69139461

GJUHË SHQIPE

(GJUHË E BASHKËSISË) PËR KLASËN IV
dhe

GJUHË SHQIPE (LËNDË ME ZGJEDHJE)
PËR KLASËN VI NË ARSIMIN FILLOR

АЛБАНСКИ ЈАЗИК

(ЈАЗИК НА ЗАЕДНИЦАТА) ЗА IV ОДДЕЛЕНИЕ
И

АЛБАНСКИ ЈАЗИК (ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ)
ЗА VI ОДДЕЛЕНИЕ

ВО ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

PËRMBAJTJA

СОДРЖИНА

UNË, FAMILJA IME DHE MIQTË E MI	7
PËRSHËNDETJE DHE NJOHJE	8
TË PËRSHËNDETEMI	9
TË PREZANTOHEMI	11
FORMA MOHORE E FOLJES JAM NË KOHËN E TASHME.....	12
SI TË PYESIM?	17
SI JE?	18
ALFABETI	19
ZANORET DHE BASHKËTINGËLLORET.....	21
DREJTSHQIPTIMI I ZANOREVE Y, Ë	22
PËRDORIMI I DREJTË I TOGJEVE TË ZANOREVE.....	23
DREJTSHQIPTIMI I BASHKËTINGËLLOREVE TH, DH.....	24
DREJTSHQIPTIMI I BASHKËTINGËLLOREVE R, RR.....	24
DREJTSHQIPTIMI I BASHKËTINGËLLOREVE L, LL.....	25
PËRDORIMI I DREJTË I TOGJEVE TË BASHKËTINGËLLOREVE.....	26
SHKRONJA E MADHE DHE SHENJAT E PIKËSIMIT.....	27
DIKTIM	29
FJALË TË NJËJTA NË SHUMË GJUHË.....	31
PREZANTIMI I MIQVE	33
NDËRKOMBËTARIZMAT	34
GËZUAR DITËN E ALFABETIT	35
TË NJIHEMI ME PERSONA TË TJERË	36
NJOHJE NË AHENGUN E DITËLINDJES	41
URIME DITËLINDJENI	42
KU ËSHTË?	43
KU ËSHTË PËLLUMBI?	44
EMRAT E PËRGJITHSHËM.....	46
GJINIA DHE NUMRI I EMRIT.....	47
TRAJTAEPASHQUARDHEESHQUAREEMRAVE.....	50
UNË FLAS SHQIP	52
ÇFARË KAM UNË?	55
SHKOLLA DHE MJEDISI JETËSOR.....	57
PREZANTIMI I FAMILJES	58
FAMILJA E ANËS	60
GËZUAR BAJRAMIN	62

SHKOLLA JONË	63
NË KLASË	65
VENDBANIMI IM	67
SHTËPIA IME	68
SI ËSHTË?	70
ÇFARË ËSHTË KY, KJO?	75
TË TREGOJMË MIRËSJELLJE	79
FJALË E SHPREHJE TË MIRËSJELLJES	80
KOHA E LIRË DHE PUSHIMET.....	81
KAFSHËT SHTËPIAKË	82
SHPENDË E KAFSHË TË EGRA	83
GJËEGJËZA	85
NË KOPSHTIN ZOOLOGJIK	87
KOHA E LIRË DHE PUSHIMET	88
ÇFARË BËJNË ATA?	90
ÇFARË PROFESIONI KANË ATA?	92
TE GJYSHI NË FSHAT	95
PËREM RAT PRONORË.....	96
PUSHIMET VERORE	98
DITËT E JAVËS	99
STINËT E VITIT	101
NATYRA DHE MOTI.....	102
SA MUAJ KA VITI?	104
DITA E VERËS	107
ORA	108
SA ËSHTË ORA?	110
MJETET E TRANSPORTIT.....	111
NË DYQAN	112
NË TREG	114
SABËN? SAKUSHTON?.....	116
JU BËFTË MIRË!	117
PASTËRTIA RUAN SHËNDETIN.....	118
GËZUAR VITIN E RI	120

ARCS STUDIO

TEMA 1

UNË, FAMILJA IME DHE MIQTË E MI

PËRSHËNDETJE DHE NJOHJE

- Të përshëndetemi
- Përshëndete shokun

PREZANTIMI I MIQVE

- Të prezantohemi
- Njohje në ahengun e ditëlindjes
- Si të pyesim?
- Si je?

PREZANTIMI I FAMILJES

- Familja e Anës
- Gëzuar Bajramin!

NDËRTIME GRAMATIKORE

- Përemrat vetorë,
- Përemrat dëftorë ky/kjo,
- Përemrat pyetës kush dhe çfarë
- Forma pohore e foljes jam
- Forma mohore e foljes jam
- Përemrat vetorë: unë, ti ai/ajo, ne, ju, ata/ato
- Përemrat dëftorë: ky/kjo
- Shkronja e madhe dhe shenjat e pikësimit
- Emrat e përgjithshëm
- Gjinia dhe numri i emrit
- Trajta e pashquar dhe e shquar e emrave

PËRSHËNDETJE DHE NJOHJE
ПОЗДРАВУВАЊЕ И ЗАПОЗНАВАЊЕ

Здраво!

Merhaba!

Salut!

Mirë se vini
nxënës të dashur!

Përshëndetje!

Laçho dive!

Zdravo!

Detyrë
Задача

Thoni, në cilat gjuhë janë përdorur përshëndetjet e mësipërme.
Кажете на кои јазици се употребени горенаведените поздрави.

ARSTUDIO

TË PËRSHËNDETEMI ДА СЕ ПОЗДРАВИМЕ

MËSOJMË PËRSHËNDETJE УЧИМЕ ПОЗДРАВИ

Mirëmëngjesi!

Përshëndetje!

Mirëdita!

Mirëmëngjesi!

Përshëndetje!

Mirëdita!

Ditën e mirë!

Mirëmbërëma!

Tungjatjeta!

Tungjatjeta!

Natën e mirë!

Faleminderit!

Mirëmbërëma!

Natën e mirë!

Ditën e mirë!

Puna e mbarë!

Mbarë paç!

Mbarë paç!

Faleminderit!

Udha e mbarë!

Urdhëro!

Ju bëftë mirë!

Faleminderit!

Gëzuar!

Gëzuar!

Detyrë

Përschendetuni në çiftet.

Задача

Поздравете се во парови.

Përschendetje

Поздрави

Mirupafshim! - Довидување!
Lamtumirë! - Збогум!
Mirë se vjen! - Добре дојде!
Mirë se ju gjej! - Добро ве најдов!

Urime për ditëlindje

Честитки за роденден

Urime ditëlindjen! - Срекен роденден!
U bëfsh 100 vjeç! - Да живееш 100 години!
Qofsh i lumtur! - Да бидеш срекен!
Me jetë të gjatë! - Со долг живот!

Urime për martesë, fejesë

Честитки за брак, веридба

Urime martesën! - Срекен брак!
Urime fejesën! - Среќна веридба!
U trashëgofshi! - Да се ќердосате!
Jetë të lumtur! - Срекен живот!

Urime për lindje

Честитки за новороденче

Me jetë të gjatë! - Со долг живот!
T'ju rrojë! - Да ви е жив!
Qoftë me fat! - Да е со среќа!
Qoftë me shëndet! - Да е со здравје!

TË PREZANTOHEMI

ДА СЕ ПРЕТСТАВИМЕ

MËSOJMË FJALË DHE SHPREHJE

УЧИМЕ ЗБОРОВИ И ИЗРАЗИ

njëjës
еднина

PËREMRRAT VETORË

Лични заменки

shumës
множина

Unë jam Gorani.

UNË

JAC

TI

ТИ

AI (AJO)

TOJ (TAA)

Ne jemi shokë.

NE

НИЕ

JU

ВИЕ

ATA (ATO)

ТИЕ М.Р (ТИЕ Ж.Р.)

FORMA POHORE E FOLJES JAM NË KOHËN E TASHME

Ti je Ahmedi.

forma pohore - потврдна форма
e foljes JAM од глагол СУМ

Ju jeni nxënës.

Ai është Aleksandri.

UNË JAM

JAC СУМ

TI JE

ТИ СИ

AI (AJO) ËSHTË

TOJ (TAA) E

NE JEMI

НИЕ СМЕ

JU JENI

ВИЕ СТЕ

ATA (ATO) JANË

ТИЕ СЕ

Ata janë Stefani e Filipi.

Ajo është Olivera.

Ato janë shoqe.

FORMA MOHORE E FOLJES JAM NË KOHËN E TASHME ОДРЕЧНА ФОРМА НА ГЛАГОЛОТ СУМ ВО СЕГАШНО ВРЕМЕ

Forma mohore e foljeve formohet kur foljes përkatëse i paravendosim pjesëzën e mohimit nuk ose s':

UNË NUK JAM ЈАС НЕ СУМ

TI NUK JE ТИ НЕ СИ

AI NUK ËSHTË ТОЈ НЕ Е

AJO NUK ËSHTË ТАА НЕ Е

NE NUK JEMI НИЕ НЕ СМЕ

JU NUK JENI ВИЕ НЕ СТЕ

ATA NUK JANË ТИЕ НЕ СЕ

ATO NUK JANË ТИЕ НЕ СЕ

UNË S'JAM

ЈАС НЕ СУМ

TI S'JE

ТИ НЕ СИ

AI S'ËSHTË

ТОЈ НЕ Е

AJO S'ËSHTË

ТАА НЕ Е

NE S'JEMI

НИЕ НЕ СМЕ

JU S'JENI

ВИЕ НЕ СТЕ

ATA S'JANË

ТИЕ НЕ СЕ

ATO S'JANË

ТИЕ НЕ СЕ

ДЕТЯРЁ ЗАДАЧА

Fjalitë e mëposhtme të formës pohore, ktheni në formën mohore.

UNË JAM BOJANI.

NE JEMI STUDENTË.

TI JE GORDANA.

JU JENI KËNGËTARË.

AI ËSHTË BESNIKU.

ATA JANË SPORTISTË.

AJO ËSHTË LEJLA.

ATO JANË VALLTARE.

**DETYRË
ЗАДАЧА**

Fjalitë mohore ktheni në fjali pohore.

KY NUK ËSHTË **DEJANI**.

AJO S'ËSHTË **VESNA**.

UNË NUK JAM NA **KUMANOVA**.

NE NUK JEMI **NXËNËS**.

AI S'ËSHTË **FUTBOLLIST**.

KËTA NUK JANË NË **KLASË**.

KJO S'ËSHTË **SHKOLLA JONË**.

ATA NUK MËSOJNË **MIRË**.

**DETYRË
ЗАДАЧА**

Nxënësit ndahen në çifte, njëri thotë një fjali pohore dhe tjetri e ndryshon atë në mohore duke përdorur format e foljes jam. (Ai është nga Manastiri. Ai nuk është nga Manastiri, ai është nga Resnja).

Lidhni fjalitë përkatëse
Поврзете ги соодветните реченици

Ne jemi nxënës.

Ti je Sanja.

Unë jam në klasë.

Ai është Nikolla.

Ju jeni në shkollë.

Ajo është Jasmina.

Ata mësojnë bashkë.

Ato shkojnë në shkollë.

Toj е Никола.

Таа е Јасмина.

Тие одат на училиште.

Ние сме ученици.

Тие учат заедно.

Ти си Соња.

Јас сум во училница.

Вие сте во училиште.

DETYRË
ЗАДАЧА

Напиши ја на тетратка одречната форма на горенаведените реченици на македонски и албански јазик.

Shkruani në fletore formën mohore të fjalive të dhëna më sipër në gjuhën maqedonase dhe shqipe.

1. Ние **не** сме ученици - Ne **nuk** jemi nxënës.

2. _____

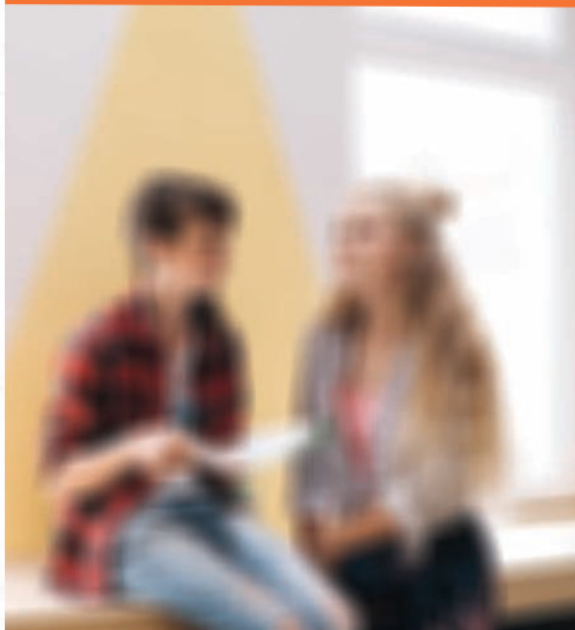
3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

BISEDONI NË ÇIFTE РАЗГОВАРАЈТЕ ВО ПАРОВИ

Bisedoni sipas dialogëve të mëposhtëm.

Разговарајте според долудадените дијалози.

DIALOGU 1

A: Mirëdita!

B: Mirëdita!

A: Unë jam Igori. Po ti?

B: Unë jam Biljana.

A: Ditën e mirë!

B: Ditën e mirë!

DIALOGU 2

A: Mirëmëngjesi!

B: Mirëmëngjesi!

A: Unë quhem Elena.
Po ti, si quhesh?

B: Unë quhem Igor.

A: Mirupafshim!

B: Mirupafshim!

Пополни го дијалогот.
Plotëso dialogun.

дијалог 1

A: Добар ден!

B:

A: Јас сум Игор.?

B: Билјана.

A: Пријатен ден!

B:

дијалог 2

A: Добро утро!

B:

A: Јас се викам Елена.

А ти, како

B: Јас.....

A: Догледање!

B:

DIALOGU 3

A: Mirëmbërëma!
B: Mirëmbërëma!
A: Si e ke emrin?
B: Marko.
A: Po mbiemrin?
B: Ivanovski.
A: Gëzohem që u njohëm!
Natën e mirë!
B: Natën e mirë!

ДИЈАЛОГ 3

A: Добро вечер!
B:!
A: Како ти е името?
B:
A: А презимето?
B:!
A: Мило ми е што се запознавме.
Добра ноќ.
B:!

DIALOGU 4

A: Përshëndetje!
B: Përshëndetje!
A: Si të quajnë?
B: Më quajnë Ollga.
Po ty, si të quajnë?
A: Adem Demir.
B: Më vjen mirë!
Shihemi nesër!
A: Tung!

ДИЈАЛОГ 4

A: Здраво!
B:!
A: Како те викаат?
B: Ме викаат.....
А тебе, како?
A:
B: Мило ми е!
Се гледаме утре!
A:

SI TË PYESIM?

КАКО ДА ПРАШАМЕ?

Ne jemi nxënës. - Ние сме ученици.

A jemi ne nxënës? - Дали сме ние ученици?

Ti je Simona. - Ти си Симона.

A je ti Simona? - Дали си ти Симона?

A = Дали

Ne jemi... / Ние сме...

Jemi ne... / Сме ние...

DETYRË

ЗАДАЧА

Vazhdoni dhe pyetni për fjalitë e mëposhtme.

Продолжете и прашувајте за долудадените реченици.

Unë jam në klasë. _____?

Jас сум во училница. Дали сум јас во училница _____?

Ai është Ivani. _____?

_____?

Ju jeni në shkollë. _____?

_____?

Ajo është Jasmina. _____?

_____?

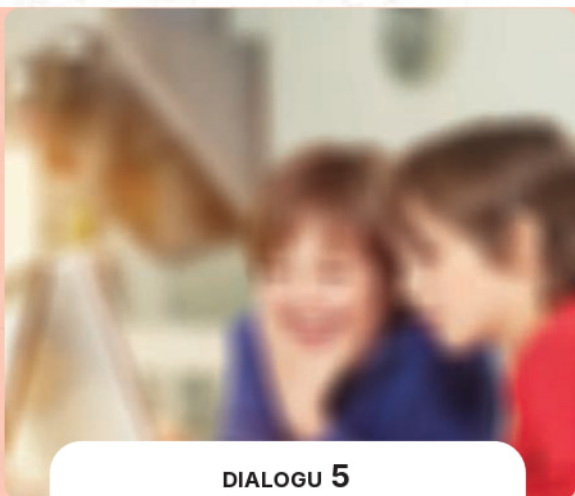
Ata mësojnë bashkë. _____?

_____?

Ato shkojnë në shkollë. _____?

_____?

SI JE?
КАКО СИ?

DIALOGU 5

- A: Më fal, a je ti Dejan?
- B: Jo. Unë nuk jam Dejan.
- Unë jam Goran.
- A: Si je Goran?
- B: Mirë, faleminderit! Po ti?
- A: Mirë.

DIALOGU 6

- A: Përshëndetje!
- B: Përshëndetje!
- A: Të prezantohem.
- Unë jam Lejla.
- B: Unë jam Martina.
- A: Gëzohem që të njoha.
- B: Edhe unë.
- A: Si je?
- B: Mirë faleminderit! Po ti?
- A: Mirë.

BISEDONI NË ÇIFTE РАЗГОВАРАЈТЕ ВО ПАРОВИ

Пополни го дијалогот.
Plotëso dialogun.

ДИЈАЛОГ 5

- A: Извини,?
- B: Не.
- Јас
- A: Горан?
- B:?
- A:

ДИЈАЛОГ 6

- A: Здраво!
- B:
- A: Да се претставам.
- Јас
- B: сум
- A: Мило ми е што те запознав.
- B: И на мене.
- A: Како?
- B: Добро, А ти?
- A:

ДЕТУРЁ ЗАДАЧА

Nxënësit luajnë role sipas modelit të dhënë dhe prezantohen duke përdorur përëmrat vetorë dhe trajtat e foljes *jam*.

A	B	C	Ç	D	Dh	E	Ë	F
G	GJ	H	I	J	K	L	LI	M
N	Nj	O	P	Q	R	Rr	S	Sh
T	Th	U	V	X	Xh	Y	Z	ZH

ALFABETI АЗБУКА

Përshëndetje të dashura shkronja.
Prezantohuni, ju lutem:

Përshëndetje! Unë jam shkronja **A (А)**.

Përshëndetje! Ne jemi shkronjat **B (Б)**, **C (Ц)**,
Ç (Ч), **D (Д)**.

Unë jam shkronja **E (Е)**.

Ne jemi shkronjat **F (Ф)**, **G (Г)**, **Gj (Ѓ)**, **H (Х)**,
I (И), **J (Ј)**, **K (К)**, **L (Л)**, **LI (Л)**, **M (М)**, **N (Н)**, **Nj (Њ)**,
O (О), **P (П)**, **Q (Ќ)**, **R (Р)**.

Ndërsa ne jemi shkronjat **S (С)**, **Sh (Ш)**, **T (Т)**, **U (У)**,
V (В), **X (С)**, **Xh (Џ)**, **Z (З)**, **Zh (Ж)**.

A jeni të gjitha këtu?

Jo.

Cilat mungojnë?

Mungon shkronja **Dh**:

dhëmb, dhi, dhëndër, dhjetë, dhelpër; dardhë, i
bardhë, gardh, livadh

Mungojnë edhe shkronjat:

Ë - ëndërr, i ëmbël, këmbë, nënë, mësues,
mëngë

Rr - rrotë, rregull, rrugë, burrë, arrë, oborr, derr

Th - thanë, themel, thikë, ferrë, hithër, rreth

Y - ylber, yll, pyll, fytyrë, detyrë, dylbi

Po si është puna me shkronjat **L (Л)**, dhe **LI (Л)**?

A janë të njëjta?

Jo.

Tingulli **/L/** i shqipes shqiptohet ngjashëm me
shkronjën **Л** të maqedonishtes kur

ndodhet në pozicion para zanoreve të përparme /И/ dhe /Е/, si dhe para sonantit /Ј/: литература, ливада, килим; миленик, телевизор, леб, лебед, голем; милја, билјард.

Tingulli /Л/ i shqipes shqiptohet ngjashëm me shkronjën Л të maqedonishtes kur ndodhet në të gjitha pozicione të tjera. Kështu, shqiptimi i bashkëtingëllores /Л/ është mjaft i përafërt me Л-нë e shqipes të fjalët e poshtëshënuara: лав, кабел, кола, кило, дело, планина.

/л/ = /И/	para /и/, /е/, dhe /ј/
/л/ = /Л/	para zanoreve dhe bashkëtingëllores të tjera

ZANORET DHE BASHKËTINGËLLORET

САМОГЛАСКИ И СОГЛАСКИ

Alfabeti është tërësia e shkronjave që përdor një gjuhë, të radhitura sipas një rendi të caktuar.

Gjuha shqipe ka 36 tinguj themelorë: 7 zanore dhe 29 bashkëtingëllore. Për t'i shënuar ato, përdor alfabetin latin të përshtatur.

Për çdo tingull ka një shkronjë të veçantë. Nga 36 shkronjat e alfabetit të shqipes:

a) 27 janë shkronja të thjeshta (njëshe): a, b, c, ç, d, e, ë, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, x, y, z; ndërsa

b) 9 janë të përbëra (dyshe): dh, gj, ll, nj, rr, sh, th, xh, zh.

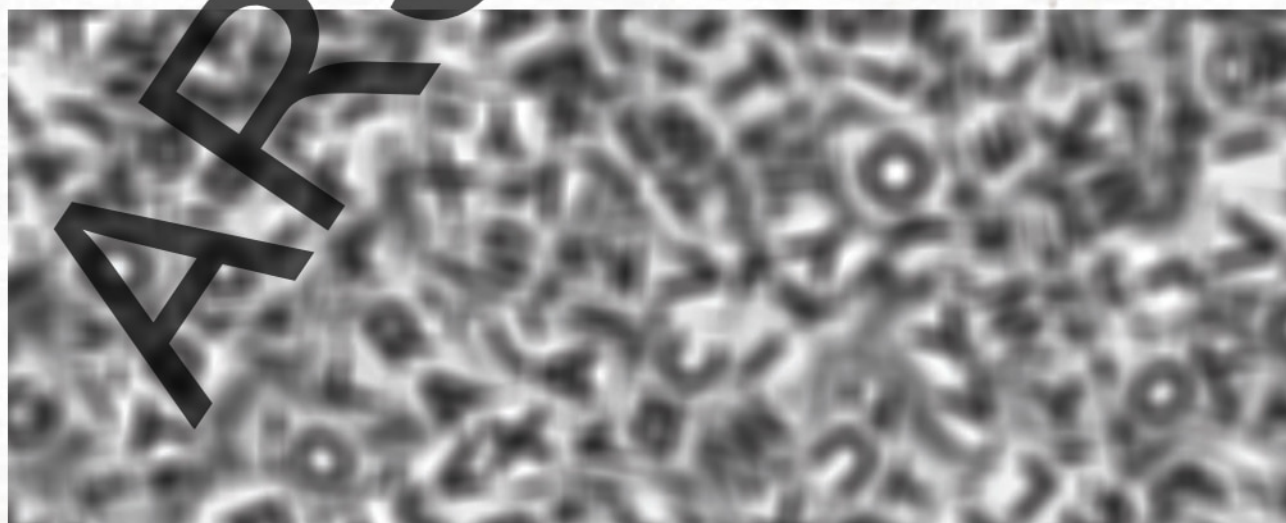
Në gjuhën shqipe shkruajmë ashtu siç flasim dhe lexojmë ashtu siç kemi shkruar.

Zanore janë:

A, E, Ë, I, O, U, Y

Bashkëtingëllore janë:

B, C, Ç, D, Dh, F, G, Gj, H, J, K, L, Ll, M, N,
Nj, P, Q, R, Rr, S, Sh, T, Th, V, X, Xh, Z, Zh

DREJTSHQIPTIMI I ZANOREVE Y, Ë ПРАВОГОВОР НА САМОГЛАСКИТЕ Y, Ë

Ushtrime të shqiptojmë Вежбе да изговараме

Në fjalët e mëposhtme përpikuni ta shqiptoni drejt **y**-në.
ynë, ylber, pyll, dyqan, byrek.

Drejtshqiptim

Zanorja **y** shqiptohet përafërsisht si zanorja **i**. Por, tek **i**-ja buzët janë pasive. Për artikullimin e **y**-së, buzët zgjaten dhe rrumbullakohen.

Zanore **y** kanë edhe anglishtja, frëngjishtja, gjermanishtja, turqishtja, si dhe disa gjuhë të tjera.

Ushtrime të shqiptojmë Вежбе да изговараме

Lexoni tani fjalët e mëposhtme:

yll, yndyrë, pyll, sy, dry, ky, aty, yt, fytyrë, fryt,
detyrë, arsye, fyell, pyetje, lyej.

Ushtrime të shqiptojmë Вежбе да изговараме

Lexoni fjalët e shënuara më poshtë. Kini kujdes shqiptimin e **ë**-së.

ëmbëlsirë, nënë, mënyrë, dëshirë, mësues.

Drejtshqiptim

Zanorja **ë** shqiptohet me një hapje mesatare të gojës. Ngjashëm me **ë**-në e shqipes, në gjuhën maqedonase artikullohen tingujt në fillim të fjalës që shënohen me apostrof, si në fjalët: 'p'ra (ërgja), 'p'ж (ërz), 'p'бет (ërbet), 'p'чи (ërçi), 'p'скавица (ërskavica) etj.

USHTROJMË TË LEXOJMË

ВЕЖБАМЕ ЧИТАЊЕ

Lexoni fjalët e mëposhtme: ëndërr, hënë, këmbë, kështjellë, përemër, lëng, këndoj, mëngë, mbiemër.

Ushtrime të shqiptojmë

Вежбаме да изговараме

Artikulojeni pak më dobët ë-në në këto fjalë: lumë, mirë, punë, shkollë, pjesë, djalë, dajë, fjalë, mirëdita, punëtor.

Drejtshqiptim

Kur është e theksuar ë-ja shqiptohet e plotë, ndërsa në rrokje të patheksuar është më e shkurtër. Kështu, ë-ja e patheksuar shqiptohet mjaft dobët në pozitë fundore. P.sh. mirë, punë, shkollë, dritë, djalë etj. Edhe te fjalët e përbëra, si mirëdita, mirëmbërma, bukëpjekës, ditëlindje etj. ë-ja dëgjohet pak.

PËRDORIMI I DREJTË I TOGJEVE TË ZANOREVE

ПРАВИЛНА УПОТРЕБА НА ГРУПА САМОГЛАСКИ

ua, ue, ie, ye

Në gjuhën shqipe shpeshherë përdoren dy zanore njëra pas tjetrës, duke formuar togje (grupe) zanorësh. Ato shqiptohen dhe shkruhen të dyja, d.m.th. të plota.

Во албанскиот јазик често се употребуваат две самогласки едно по друго, образувајќи група самогласки. Тие се изговараат и се пишуваат двете, т.е. целосно.

Për shembull - На пример:

ua: grua, ftua, muaj, dua, shkruaj, ruaj, thua;

ue: mësues-e, dëgjues, edukues, gatues;

ie: diell, miell, qiell, bie;

ye: krye, arsyë, pyes, dyer.

DREJTSHQIPTIMI I BASHKËTINGËLLOREVE **Th, Dh**

ПРАВОГОВОР НА СОГЛАСКИТЕ **Th, Dh**

Ushtrime të shqiptojmë

Вежбаме да изговараме

Përpiquni t'i shqiptoni drejt **th**-në dhe **dh**-në.

thikë, thes, thupër, thur, thirrje, dhelpër, dhëmb, dhomë, dhì, udhëtar.

USHTROJMË TË LEXOJMË

ВЕЖБАМЕ ЧИТАЊЕ

Lexoni tani fjalët e mëposhtme:

thanë, themel, thëngjill, thì, thua, thëllëzë, thelb, them, Athinë, hithër, rreth; dhallë, dhëndër, Dhimitër, i madh, livadh, Bardhyl, çerdhe, dardhë, radhë.

DREJTSHQIPTIMI I BASHKËTINGËLLOREVE **R, Rr**

ПРАВОГОВОР НА СОГЛАСКИТЕ **R, Rr**

Ushtrime të shqiptojmë

Вежбаме да изговараме

Shqiptoni dhe vëreni dallimin ndërmjet bashkëtingëlloreve dridhëse **r, rr**.

radio, raki, recetë, robot, respekt;

rrallë, rregull, rrezik, rrotë, rrugë.

Drejtshqiptim

Gjuha shqipe ka dy fonema bashkëtingëllore dridhëse: r dhe rr.

Tingulli r formohet ngjashëm me r-në e gjuhës maqedonase (p).

Për artikulin e bashkëtingëllores rr maja e gjuhës dridhet më shumë dhe për një kohë më të gjatë sesa për r-në.

USHTROJMË TË LEXOJMË

ВЕЖБАМЕ ЧИТАЊЕ

Lexoni fjalët e mëposhtme:

raketë, radiator, reçel, arë, urë, erë, ari, bari, dritare, kalendar,
qytetar, drejtor;

rrip, rrepë, rremb, rreze; barrë, burrë, arrë, korrik, karrige, birrë; derr, morr,
oborr.

DREJTSHQIPTIMI I BASHKËTINGËLLOREVE L, LI

ПРАВОГОВОР НА СОГЛАСКИТЕ L, LI

Ushtrime të shqiptojmë

Вежбаме да изговараме

Kujdes në shqiptimin e l-së dhe të ll-së!

laps, libër, limon, lule, lopë, kalë;

llambë, llukum, llullë, shkollë, kumbull.

Drejtshqiptim

Bashkëtingëlloja l e shqipes shqiptohet ngjashëm me l-në e gjuhës maqedonase (л) kur gjendet para zanoreve и, е; si në fjalët: лист, лимон, ливада, леб, лешник, лектира etj.; ndërsa ll-ja artikulohet ngjashëm me л-në në pozitë para zanores а ose о: лав, ламба, благо, клас, блок, локум etj.

USHTROJMË TË LEXOJMË

ВЕЖБАМЕ ЧИТАЊЕ

Lexoni fjalët e mëposhtme:

lexoj, lakër, letër, laps, libër, lojë, lopë, lum; kala, bletë, flutur, fletore, flokë, klasë, pulë, lule; mal, dal.

llambë, llokum, llogari, lloj, lokomotivë, llamarinë; mollë, atlas, ballkon, dalloj, shkallë; shall, miell, sjell, qiell.

PËRDORIMI I DREJTË I TOGJEVE TË BASHKËTINGËLLOREVE

ПРАВИЛНА УПОТРЕБА НА ГРУПА СОГЛАСКИ

mb, nd, ng, ngj, pl, bl, fl, shq

Në gjuhën shqipe shpeshherë përdoren dy bashkëtingëllore njëra pas tjetrës, duke formuar togje (grupe) bashkëtingëlloresh. Ato shqiptohen dhe shkruhen të dyja, d.m.th. të plota.

Во албанскиот јазик често се употребуваат две согласки едно по друго, образувајќи група согласки. Тие се изговараат и се пишуваат двете. т.е. целосно.

Për shembull - На пример:

mb: mbaj, mbush, këmbë, i ëmbël, dhëmb, gjemb;

nd: nder, ndaj, ndër, ndërmarrje, ndërtoj, këndoј, andej, këndeј, fund, kuvend, vend;

ng: nga, ngricë, ngroh, këngë, kungull, trangull, shmang, deng;

ngj: ngjaj, ngjall, ngjyеј, ngjyrë, engjëll, tungjatjeta, qengj;

pl: plak, plot, plotësoј, diplomë;

bl: bletë, bleј, bluaj, tablo;

fl: flutur, fletë, fletore, flokë;

shq: shqip, shqiptar, e pashquar.

SHKRONJA E MADHE DHE SHENJAT E PIKËSIMIT ГОЛЕМА БУКВА И ИНТЕРПУНКЦИСКИ ЗНАЦИ

Për përdorimin e shkronjave të mëdha ka rregulla drejtshkrimore. Këto rregulla janë të ngjashme në të gjitha gjuhët, por ka edhe disa dallime. Në vijim po sjellim disa nga rregullat kryesore për përdorimin e shkronjës së madhe:

Me shkronjë të madhe shkruhen:

1. Fjala e parë e çdo fjalie,
2. Emrat dhe mbiemrat e njerëzve,
3. Emrat gjeografikë,
4. Emrat e institucioneve shtetërore,
5. Emrat e festave kombëtare, ndërkombëtare e fetare etj.

Shenjat e pikësimit përdoren për të pasqyruar në shkrim intonacionin (uljen e ngritjen e zërit, pauzat etj.) dhe qartësinë e tekstit.

Shenjat kryesore të pikësimit janë: **pika**, **pikëpyetja** dhe **pikëçuditja**.

Pika. shënon intonacionin zbritës, që vihet në fund të fjalisë dëftore. P.sh: *Nela dhe Beti janë shoqe. Ato mësojnë në një klasë.*

Pikëpyetja(?) shënon grafikisht intonacionin ngjitës që karakterizon pyetjen gjatë të folurit: *Si quhesh?, Nga jeni?, Sa vjeç je?, Ku banon? etj.*

Pikëçuditja(!) shënon të shprehurit tonë me emocion (një e papritur, kundërshtim, zemërim, gëzim). Atë e shënojmë në fund të fjalive thirrmore e nxitëse. P.sh. *Oh sa e bukur qenka kjo lule!, Obobo sa qenke rritur!, Merre librin dhe mëso! etj.*

DETYRË

ЗАДАЧА

Shkruaj emrat e disa maleve, lumenjve, qyteteve, fshatrave, shkollave dhe të rrugëve.

DETYRË

ЗАДАЧА

Tekstin e mëposhtëm shkruaje pa gabime. Kini kujdes në përdorimin e shkronjës së madhe.

republika e maqedonisë së veriut shtrihet në pjesën juglindore të europës. ajo në lindje kufizohet me bullgarinë, në jug me greqinë, në perëndim me shqipërinë dhe në veri me kosovën dhe serbinë.

DETYRË

ЗАДАЧА

Vini shenjat e duhura të pikësimit në fjalitë e dhëna:

Libri është shoku më i mirë
Pse nuk i ke bërë detyrat
Dëgjojeni mësimin me vëmendje
Çfarë bën Arben
A do të vish sonte në teatër
Po do të vij

Diktim

- Unë jam nxënës.
- Ylberi dhe Ylli janë shokë.
- Dhoma ime është e madhe.
- Rrota është e rrumbullakët.
- Dhuratës i dhemb dhëmbi.
- Thimi e preu thoin me thikë.
- Luli luan me lodra.
- Shkolla jonë është e madhe.
- Gjuha shqipe është e lehtë.
- Thika e kuzhinës është e mprehtë.
- Lulja i ujit lulet në ballkon.
- Ëngjëllusha i do ëmbëlsirat.

Detyrë Задача

Shkruani me shkronja dore.

Fjalë me vlerë,
ku të gjesh merr!

Mëso sa je
i ri,
se kur plakesh
s'ke dobi!

Lidhni me shigjetë shkronjat e shqipes me përkatëset e maqedonishtes.

Поврзете ги со стрелка буквите на албанскиот јазик со соодветните на македонскиот јазик.

A
B
C
Ç
D
Dh
E
Ë
F
G
Gj
H
I
J
K
L
Li
M
N
Nj
O
P
Q
R
Rr
S
Sh
T
Th
U
V
X
Xh
Y
Z
Zh

A
Б
В
Г
Д
Г
Е
Ж
З
S
И
Ј
К
Л
Љ
М
Н
Њ
О
П
Р
С
Т
Ќ
У
Ф
Х
Ц
Ч
Џ
Ш

FJALË TË NJËJTA NË SHUMË GJUHË
ИСТИ ЗБОРОВИ ВО МНОГУ ЈАЗИЦИ

MËSOJMË FJALË

УЧИМЕ ЗБОРОВИ

Thoni në gjuhën tuaj amtare dhe në gjuhën shqipe këto që i shihni në fotografi.

Кажете ги на ваш мајчин јазик и на албански јазик овие што ги гледате на слика.

NUMRA

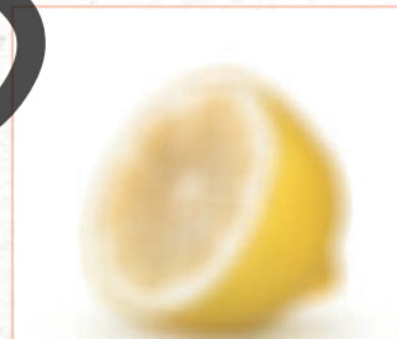
- 0 - zero
- 1 - një
- 2 - dy
- 3 - tre
- 4 - katër
- 5 - pesë
- 6 - gjashtë
- 7 - shtatë
- 8 - tetë
- 9 - nëntë
- 10 - dhjetë

1 kompjuter

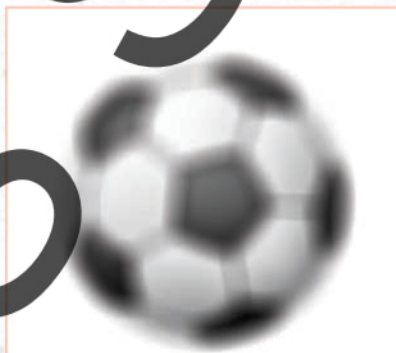
2 autobus

3 limon

4 pinguin

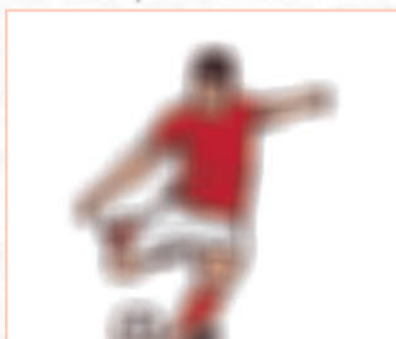
5 top

6 shah

7 televizor

8 futbollist

9 piano

Përsëritni bashkë me mësimdhënësin

Повторете заедно со наставникот

Thoni sipas radhës. Кажете ги по ред.

Numër një - kompjuter, numër dy...

LUANI NË CIFTE

ИГРАЈТЕ ВО ПАРОВИ

Shkruani në letra të veçanta numrat nga 1 deri në 10 dhe secilën vendoseni në ndonjë send. Për shembull, në tabelë ngjiteni numrin 1. Pastaj ushtroni sipas detyrave të mësipërme.

Напишете ги на посебни ливчиња броевите од 1 до 10 и ставете ги на некој предмет. На пример, на табла залепете го бројот 1. Потоа вежбајте според горенаведените задачи.

DETYRË

ЗАДАЧА

Përpiquni të numëroni prej 0 deri në 10 e anasjelltas.

Потрудете се да броете од 0 до 10 и обратно.

Ndique materialin në vjegëzën (linkun):

Следи го материјалот на линкот:

<https://www.youtube.com/watch?v=PBsZsqHGAXE>

PREZANTIMI I MIQVE

Përshëndetje!

Kjo është Ana, ka 10 vjet.

Ky është Gorani. Ai ka 9 vjet.

Mirëdita!

Ky është Demiri dhe ka 7 vjet,
ndërsa kjo është Maria. Ajo ka
7 vjet.

Mirëmëngjesi shokë!

Këto janë motrat e mia Ani-
sa dhe Zana, kurse këta janë
vëllezërit e mi Andi dhe Beni.

Përshëndetje Biljana!

Kjo është shoqja ime Beti, kjo
quhet Adisa, ky është shoku
im Dejani dhe ai është Dragani.

DETYRË

ЗАДАЧА

Prezantoni shokët e klasës duke përdorur përemrat vetorë dhe trajtat e foljes jam.

NDËRKOMBËTARIZMAT

Gjuhët e botës kanë qindra e mijëra fjalë të përbashkëta. Këto fjalë të njëjta që përdoren në shumë gjuhë i quajmë **ndërkombëtarizma** (internacionalizma).

Ndërkombëtarizma janë edhe fjalët: *ti, tre, shkollë, oriz, muzikë, gramatikë, sport, roman, motor, semafor, autor, delfin, majmun, tigër* etj.

Јазиците во светот имаат стотици и илјадници заеднички зборови. Овие исти зборови кио се употребуваат во многу јазици ги нарекуваме интернационализми. Интернационализми се и зборовите: *ти, три, школо, ориз, музика, граматика, спорт, роман, мотор, семафор, автор, делфин, мајмун, тигар* и др.

Shkruani fjalët e dhëna në gjuhët përkatëse.

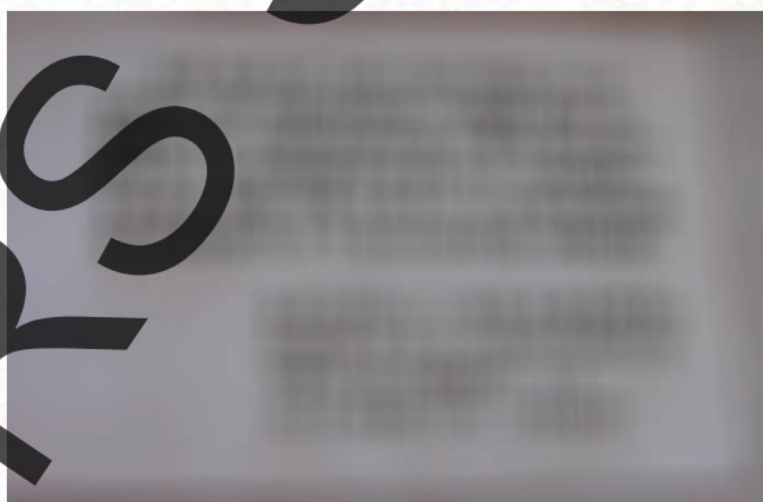
Напишете ги дадените зборови во одредени јазици.

shqip албански	maqedonisht македонски	anglisht англиски	gjuhë tjetër друг јазик	gjuhë tjetër друг јазик
film				
teatër				
glob				
gomë				
kardiolog				
reumë				
futboll				
oksigjen				
poezi				
matematikë				
autor				
plus				
minus				
gjeografi				

GËZUAR DITËN E ALFABETIT ЧЕСТИТ ДЕНОТ НА АЗБУКАТА

Alfabeti i gjuhës shqipe ka 36 shkronja.

Ai u miratua në Manastir, ku edhe u mbajt Kongresi i Alfabetit prej datës 14 deri më 22 nëntor 1908.

Në vendin tonë 22 Nëntori është ditë feste kombëtare e shqiptarëve të Maqedonisë së Veriut.

TË NJIHEMI ME PERSONA TË TJERË ДА СЕ ЗАПОЗНАЕМЕ СО ДРУГИ ЛИЦА

Kush është **ky**? - Кој е овој?
Cili është **ky**?

AFËR
БЛИСКУ

Kush është ky?

Ky

është

Kush është ky? Ky është Alperi.
Cili është ky? Ky është ...
Pyetni edhe për shokët e klasës.
Прашувајте и за другарите во
училницата.

Kush është **kjo**? - Која е ова?
Cila është **kjo**?

Kush është kjo?

Kjo

është

Bogdani

Ivani

Miroslavi

Metini

Jovani

Oliveri

Alperi

Dragani

Erxhani

Zorani

Dragana

Nermina

Daniella

Ajla

Tatjana

Ivana

Almira

Jasmina

Sanella

Bahari

Kush është **ai**? - Koj e toj?

Cili është **ai**?

LARG
ДАЛЕКУ

Kush është ai?

është

Ai

Erolli

Damjani

Ivani

Mateji

Miroslavi

Dragani

Demiri

Elvisi

Jovani

Zorani

Kush është ai? Ai është Elvisi.

Cili është ai? Ai është ...

Pyetni edhe për shokët e klasës.

Прашувајте и за другарите во училницата.

Kush është **ajo**? - Koja e таа?

Cila është **ajo**?

Kush është ajo?

është

Ajo

Dragana

Ivana

Nermina

Almira

Daniella

Jasmina

Alejna

Sanella

Tatjana

Bahari

Kush janë **këta**? - Кто се овие?

Cilët janë **këta**?

e, dhe
и
edhe

Kush janë këta?

Këta

janë

Xhaneri

Oliveri

Ivani

Alperi

Mirosllavi

Dragani

Admiri

Hakani

Jovani

Zorani

Kush janë këta?

Këta janë Xhaneri dhe Oliveri.

Cilët janë këta? Këta janë ...

Pyetni edhe për shokët e klasës.

Прашувајте и за другарите во училиницата.

Kush janë **këto**? - Кто се овие?

Cilat janë **këto**?

?

Kush janë këto?

Këto

janë

Dragana

Ivana

Nermina

Almira

Daniella

Jasmina

Alejna

Sanella

Tatjana

Bahari

Kush janë këto? Këto janë Dragana dhe Ivana.

Cilat janë këto? Këto janë ...

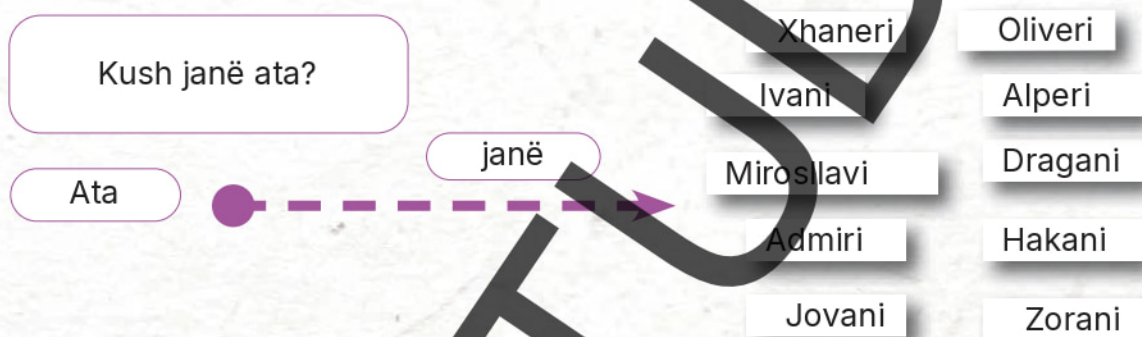
Pyetni edhe për shoqet e klasës. Прашувајте и за другарките во училиницата.

Cilat janë këto? Këto janë ...

Pyetni edhe për shoqet e klasës. Прашувајте и за другарките во училиницата.

Kush janë ata? - Кои се тие?

Cilët janë ata?

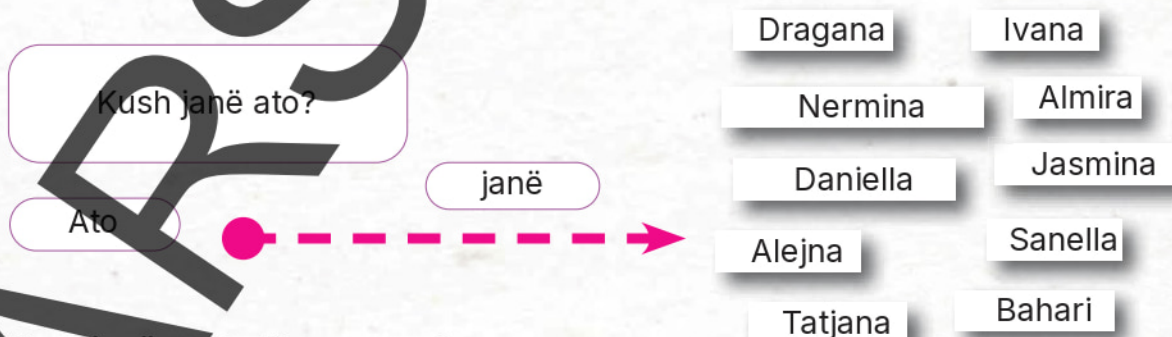

Kush janë ata?

Ata janë Xhaneri dhe Oliveri.

Cilët janë ata? Ata janë ...

Pyetni edhe për shokët e klasës. Прашувајте и за другарите во училиницата.

Kush janë ato? - Кои се тие?

Cilat janë ato?

SHKRUAJ ПИШУВАЈ

Krijoni fjali duke i lidhur pjesët e dhëna më poshtë.

Shkruani ato në fletore.

Формирајте реченици со поврзување на дадените делови.

Напишете ги во тетратка.

Questions (Left Column):

- Kush është **ai**?
- Cili është **ky**?
- Kush është **ky**?
- Cila është **kjo**?
- Cili është **ai**?
- Kush është **kjo**?
- Cila është **ajo**?
- Kush është **ajo**?
- Kush janë **këto**?
- Kush janë **ata**?
- Cilat janë **ato**?
- Cilët janë **këta**?
- Cilët janë **ata**?
- Kush janë **këta**?
- Cilat janë **këto**?
- Kush janë **ato**?

Answers (Right Column):

- Ky është Jovani
- Ai është Nermina
- Kjo është Jasmina
- Ajo është Hakani
- Këta janë Ivani dhe Alperi
- Këto janë Nermina dhe Bahari
- Ata janë Jasmina dhe Ivana
- Ato janë Admiri dhe Miroslavi

Connections (Arrows):

- Kush është **ai**? → Ai është Nermina
- Cili është **ky**? → Ky është Jovani
- Kush është **ky**? → Ky është Jovani
- Cila është **kjo**? → Kjo është Jasmina
- Cili është **ai**? → Ai është Nermina
- Kush është **kjo**? → Kjo është Jasmina
- Cila është **ajo**? → Ajo është Hakani
- Kush është **ajo**? → Ajo është Hakani
- Kush janë **këto**? → Këto janë Nermina dhe Bahari
- Kush janë **ata**? → Ata janë Jasmina dhe Ivana
- Cilat janë **ato**? → Ato janë Admiri dhe Miroslavi
- Cilët janë **këta**? → Këta janë Ivani dhe Alperi
- Cilët janë **ata**? → Ata janë Jasmina dhe Ivana
- Kush janë **këta**? → Këta janë Ivani dhe Alperi
- Cilat janë **këto**? → Këto janë Nermina dhe Bahari
- Kush janë **ato**? → Ato janë Admiri dhe Miroslavi

NJOHJE NË AHENGUN E DITËLINDJES ЗАПОЗНАВАЊЕ НА РОДЕНДЕНСКА ЗАБАВА

Lexoni bashkëbisedimet
Прочитајте ги дијалозите

A: Sanella, kush është ky?
B: Ky është vëllai im Mirsadi.
A: Po kjo. Kush është?
B: Kjo është shoqja ime Katerina. Të gjithë e thërrasim Ketì.

A Cili është ai?
B: Ai është shoku im Gorani.
A: Po ajo. Cila është?
B: Ajo është motra ime Emina.

A: Cilët janë këta?
B: Këta janë Jane dhe Damjani.
A: Po këto. Cilat janë?
B: Këto janë Ana, Klara dhe Lejla.
Ata janë Ademi, Martini dhe Johani, ndërsa ato janë Kalina, Fatima, Laura dhe Jasmina.

URIME DITËLINDJEN!
ЧЕСТИТ РОДЕНДЕН!

Si të urojmë ditëlindjen?
Како да честитаеме роденден?

- Urime ditëlindjen Sanella!
- Gëzuar ditëlindjen Bojan!
- Urime ditëlindjen Aneta!
- Gëzuar ditëlindjen Katerina!
- Urime ditëlindjen Martin!

Kënga e ditëlindjes:

*Shumë urime për ty,
shumë urime për ty,
shumë urime për ty Keti,
shumë urime për ty.*

Dhurata për ditëlindje

çokollatë, libër, lule, stoli,
parfum

MËSOJMË FJALË
УЧИМЕ ЗБОРОВИ

KU ËSHTË?
КАДЕ Е?

зад, назад

prapa

по, после

pas

afër

блиску

далеку

drejt

право

на лево

на десно

majtas

лево

në të djathtë

djathtas

десно

në

во, на

nga

од

gore

lart

poshtë

доле

KU ËSHTË PËLLUMBI? КАДЕ Е ГУЛАБОТ?

MËSOJMË FJALË DHE SHPREHJE
УЧИМЕ ЗБОРОВИ И ИЗРАЗИ

Ku është pëllumbi?
Каде е гулабот?

Pëllumbi është **në** degë.
Гулабот е **на** гранка.

në

Ku është peshku?
Каде е рибата?

Peshku është **në** ujë.
Рибата е **во** вода.

në

Ku është saksia?
Каде е саксијата?

Saksia është **mbi** tavolinë.
Саксијата е **над** маса.

mbi

Ku është Gorani?
Каде е Горан?

Gorani është **nën** ombrellë.
Горан е **под** чадор.

nën

Lidhni fjalët përkatëse
Поврзете ги соодветните зборови

mbi

në

nën

над

на

во

под

DETYRË
ЗАДАЧА

Shkruaj në vendin e duhur: *në*, *nën* ose *mbi*.

Напиши во соодветно место: *në*, *nën* или *mbi*.

1. Aeroplani fluturon qiell.	6. Peshku jeton ujë.
2. Qengji kullot livadh.	7. Libri është dollap.
3. Lejleku rri çati.	8. Fletorja është bankë.
4. Macja fle stufë.	9. Kalendari varet mur.
5. Majmunë ngjitet dru.	10. Karrigia është bankë.

DETYRË
ЗАДАЧА

Tregoni për sendet në klasë duke përdorur parafjalët përkatëse.

EMRAT E PËRGJITHSHËM

ОПШТИ ИМЕНКИ

Në gjuhën shqipe, si edhe në gjuhët e tjera, kemi dy lloj emrash:

- emra të përgjithshëm dhe
- emra të përveçëm.

Emra të përgjithshëm janë fjalët që emërtojnë qenie ose sende që i përkasin të njëjtit lloj: nxënës, shkollë, libër, shtëpi, kompjuter, telefon etj.

Emra të përveçëm janë fjalët që emërtojnë një qenie ose një send të vetëm, të dalluar nga të gjithë të tjerët: Shkup, Vardar, Vodno, Filip, Dojran etj.

Shënim:

Emrat e përgjithshëm shkruhen me shkronjën e parë të vogël.
Emrat e përveçëm shkruhen me shkronjën e parë të madhe.

Punë në çifte: Работа во парови:

Njëri nxënës thotë një emër, ndërsa tjetri tregon nëse emri është i përgjithshëm apo i përveçëm.

DETYRË

ЗАДАЧА

Emrat e dhënë më poshtë ndani në emra të përgjithshëm dhe të përveçëm.
rrugë, njeri, Tetovë, orë, lule, Treskë, gjysh, shok, Matkë, Karposh, dritare, Qamil, klasë.

GJINIA DHE NUMRI I EMRIT РОД И БРОЈ НА ИМЕНКИ

Emrat në gjuhën shqipe janë të gjinisë **mashkullore** dhe **femërore**.

Të gjinisë mashkullore janë emrat që mbarojnë në cilëndo qoftë bashkëtingëllore, e që në rasën emërore, në numri njëjës, në trajtën e shquar, marrin mbaresat:

i: libri, telefoni, nxënësi, druri, lapsi

u: zogu, fiku, plaku, miku, njeriu, atdheu

Të gjinisë femërore janë emrat që mbarojnë në zanore, e që në rasën emërore, në numrin njëjës, në trajtën e shquar marrin mbaresat:

a: klasa, shkolla, nëna, dera, piktura, flutura

ja: dritarja, shishja, pakoja, palltoja, vazoja

Veç gjinisë mashkullore dhe femërore, gjuha shqipe ka edhe **gjininë asnjënëse**.

Të kësaj gjinie janë emra që formohen nga foljet ose mbiemrat, si: *të dëgjuarit, të lexuarit, të mësuarit, të kuqtë, të verdhët etj.*

DETYRË ЗАДАЧА

Ndani në kolona emrat e dhënë më poshtë. Shkruani në fletore.

pulë, gjel, lopë, derr, dele, saksi, piano, nxënëse, student, punëtor, libër, fletore, sportist

DETYRË ЗАДАЧА

Punoni në çifte. Njëri thotë një emër e tjetri e thotë gjininë e emrit, duke dhënë shpjegim përse është i asaj gjinie. Pastaj ndërrohuni.

Emrat kanë dy numra: numrin njëjës dhe numrin shumës.

Emri është në numrin njëjës kur emërton një njeri, një kafshë a një send.

Në numrin shumës emri tregon dy a më shumë njerëz, kafshë a gjëra.

Edhe në numrin shumës, emri ka trajtën e pashquar dhe të shquar.

Emrat e përveçëm: emrat e njerëzve, të vendeve etj. nuk kanë numër shumës.

Por, si formohet shumësi i emrave?

1. Disa emra kanë formë të njëjtë, si në njëjës ashtu edhe në shumës. P.sh.:

një nxënës - shumë nxënës
një mësues - shumë mësues
një mace - shumë mace
një shtëpi - shumë shtëpi
një orë - shumë orë

2. Por, shumica e emrave shumësin e formojnë në dy mënyra:

a) me prapashtesa dhe
b) me ndërrime fonemash (tingujsh).

a) Formimi i shumësit me prapashtesat: -e, -a, -ë, -nj, -ër, -enj, -inj, -ra.

gabim – gabime	ari – arinj
stacion – stacione	lumë – lumenj
mal – male	vëlla – vëllezër
vajzë – vajza	numër – numra
top – topa	pulë – pula
emër – emra	kushëri – kushërinj
motër – motra	shqiptar – shqiptarë
arsimtar – arsimtarë	fshat – fshatra
shok – shokë	njeri – njerëz

b) Formimi i shumësit me ndërrime fonemash: a > e, k > q, g > gj; r, l, ll > j + e.

plak – pleq	popull – popuj
armik – armiq	bir – bij
bujk – bujq	mashkull – meshkuj
mik – miq	dash – desh
peshk – peshq	natë – net
zog – zogj	rreth – rrathë
treg – tregje	vit – vjet

DETYRË
ЗАДАЧА

Me emrat: libër, fletore, laps, shtëpi, gomë, mace formoni fjali sipas shembullit më poshtë:

Unë kam një shok. - Ti ke dy shokë.

Unë kam një libër. - Ti ke dy libra.

Unë kam një laps. - Ti ke shumë lapsa.

DETYRË
ЗАДАЧА

Formoni shumësin e emrave të mëposhtëm:

këmbë, arkë, popull, sportist, mollë, rrezik, ulli, mik, lule, aparat, dollap, portokall, lumë, avull, breg, zile, lexues, ftua, muaj, kat, bilbil, shkallë, radio, gjarpër, shtëpi.

P.sh.: një këmbë - dy këmbë

DETYRË
ЗАДАЧА

Ndajini emrat në dy grupe: njëjës dhe shumës.

vite, analizë, kanale, qilim, mure, dallëndyshe, zemër, divan, laboratorë, gjemb, lapsa, vizatime, kolltukë, duar, pasqyrë, jorgan.

TRAJTA E PASHQUAR DHE E SHQUAR E EMRAVE

НЕЧЛЕНУВАНА И ЧЛЕНУВАНА ФОРМА НА ИМЕНКИТЕ

Emrat kanë dy trajta: trajtën e pashquar dhe trajtën e shquar. P.sh.:

Именките имаат две форми: нечленувана и членувана форма. На пр.:

KËNDI I GJUHËS ЈАЗИЧНО КАТЧЕ

kompjuter, një kompjuter - kompjuteri

компјутер, еден компјутер - компјутерот

pulë, një pulë - pula

кокошка, една кокошка - кокошката

mollë, një mollë - molla

јаболко, едно јаболко - јаболкото

mace, një mace - macja

мачка, една мачка - мачката

shtëpi, një shtëpi - shtëpia

куќа, една куќа - куќата

radio, një radio - radioja

радио, едно радио - радиото

Mari - Maria

Марија

Ohër - Ohri

Охрид

Goran - Gorani

Горан

Marko - Markoja

Марко

Tetovë - Tetova

Тетово

Vardar - Vardari

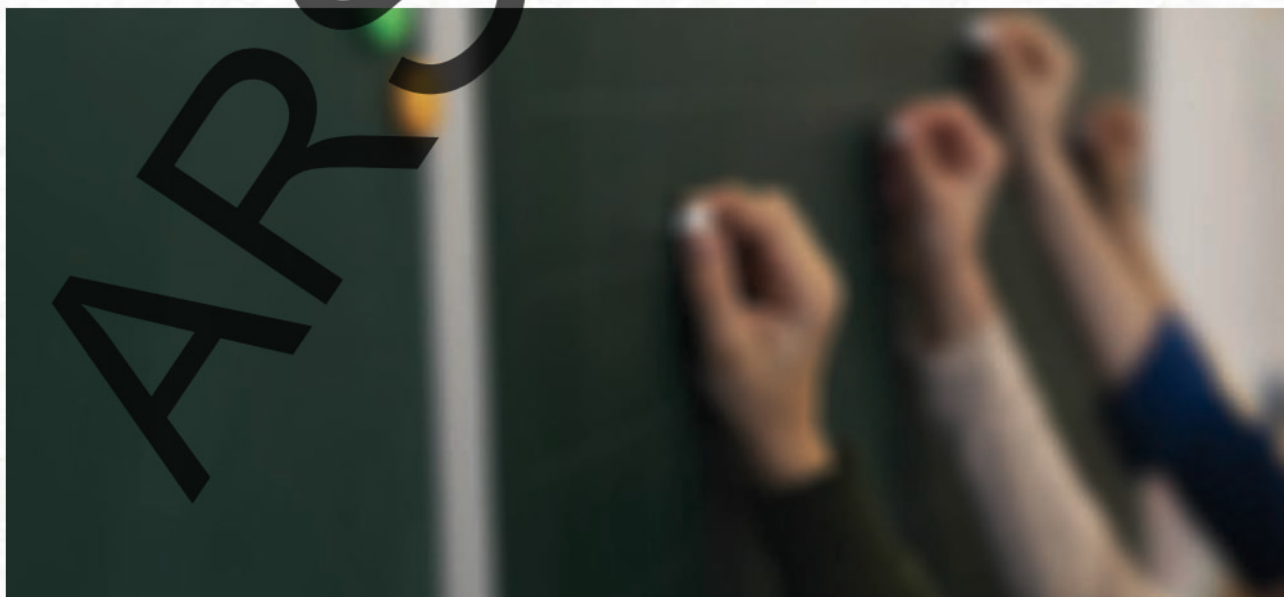
Вардар

Tanjë - Tanja

Тања

Shkup - Shkupi

Скопје

DETYRË

ЗАДАЧА

Shkruaj trajtën e shquar të emrave.

Напиши ја членуваната форма на именките.

- mësuese - учителка

mësuesja - учителката

- nxënës - ученик

_____ - _____

- tabelë - табла

_____ - _____

- shkumës - креда

_____ - _____

- sfungjer - сунѓер

_____ - _____

- ditar - дневник

_____ - _____

- varëse - закачалка

_____ - _____

- mur - сид

_____ - _____

- dysheme - под

_____ - _____

- saksi - саксија

_____ - _____

- libër - книга

_____ - _____

- fotografi - слика

_____ - _____

- bankë - клупа

_____ - _____

- fletore - тетратка

_____ - _____

- karrige - стол

_____ - _____

- derë - врата

_____ - _____

- dritare - прозор

_____ - _____

- laps - молив

_____ - _____

- stilolaps - пенкало

_____ - _____

- vizore - линијар

_____ - _____

- gomë - гума

_____ - _____

- çantë - ташна

_____ - _____

- telefon - телефон

_____ - _____

- hartë - карта

_____ - _____

DETYRË

ЗАДАЧА

Luani në çifte:

Njëri thotë një emër, tjetri thotë trajtën e shquar të tij. Pastaj ndërrojnë rolet.

UNË FLAS SHQIP

JAC ЗБОРУВАМ АЛБАНСКИ

Ky është **libër**. - Ова е книга.

Libri është **i ri**. - Книгата е нова.

Kjo është **çantë**. - Ова е ташна.

Çanta është **e re**. - Ташната е нова.

TË FLASIM SIPAS SHEMBULLIT
ДА ЗБОРУВАМЕ СПОРЕД ПРИМЕРОТ

Lidhni fjalët dhe shprehuni drejt sipas shembujve të mësipërm.

Поврзете ги зборовите и изразете се правилно според горенаведените примери.

shkollë - shkolla

- i madh

laps - lapsi

- e madhe

mësues - mësuesi

- i ri

bankë - banka

- e re

fletore - fletorja

- i mirë

televizor - televizori

- e mirë

mësuese - mësuesja

- i zi

telefon - telefoni

- e zezë

tabelë - tabela

- i bukur

fotografi - fotografia

- e bukur

BISEDONI NË ÇIFTE РАЗГОВАРАЈТЕ ВО ПАРОВИ

A: Ç'është ky?

B: Ky është libër.

A: Si është libri?

B: Ai është i ri.

A: Ç'është kjo?

B: Kjo është çantë.

A: Si është çanta?

B: Ajo është e re.

DETYRË ЗАДАЧА

Tregoni për sendet në klasë sipas shembullit të dhënë.

TË FLASIM SIPAS SHEMBULLIT
ДА ЗБОРУВАМЕ СПОРЕД ПРИМЕРОТ

Ja **një laps**. - Еве еден молив.
Lapsi është **i verdhë**. - Моливот е жолт.

Ja **një lule**. - Еве едно цвеќе.
Lulja është **e verdhë**. - Цвеќето е жолто.

Formoni fjali me fjalët e mëposhtme.
Образувајте реченици со долудадените зборови.

limon - limoni

libër - libri

orë - ora

klasë - klasa

dritare - dritarja

top - topi

peshk - peshku

shtëpi - shtëpia

mace - macja

pallto - palltoja

- i madh

- e madhe

- i ri

- e re

- i mirë

- e mirë

- i zi

- e zezë

- i bukur

- e bukur

- i verdhë

- e verdhë

BISEDONI NË ÇIFTE
РАЗГОВАРАЈТЕ ВО ПАРОВИ

A: Ç'është ky?

B: Ky është laps.

A: Si është lapsi?

B: Ai është i verdhë.

A: Ç'është kjo?

B: Kjo është lule.

A: Si është lulja?

B: Ajo është e verdhë.

TË BISEDOJMË ДА ПОРАЗГОВАРАМЕ

Ç'është ky Bojan? - Што е ова Бојан?
 Ky është libër. - Ова е книга.
 Si është ai? - Каква е таа?
 Ai është i kaltër. - Таа е сина.
 Ku është libri? - Каде е книгата?
 Ai është mbi fletore. - Таа е врз тетратката.

Bisedoni sipas shembullit të mësipërm, duke përdorur fjalët e tri kolonave të mëposhtme.
 Разговарајте според горенаданиот пример, употребувајќи ги зборовите прикажани во трите колони.

limon - limon**i**

libër - lib**ri**

or**ë** - or**a**

klas**ë** - klas**a**

dritar**e** - dritar**ja**

top - top**i**

peshk - peshk**u**

shtëpi - shtëpi**a**

mace - mac**ja**

pallto - pallto**ja**

laps - laps**i**

fletore - fletor**ja**

telefon - telefon**i**

fotografi - fotograf**ia**

mësues**e** - mësues**ja**

televizor - televizor**i**

- **i** madh

- **e** madh**e**

- **i** ri

- **e** re

- **i** mirë

- **e** mirë

- **i** zi

- **e** zez**ë**

- **i** bukur

- **e** bukur

- **i** verdhë

- **e** verdhë

- **i** kuq

- **e** kuq**e**

- **i** hollë

- **e** hollë

- **në** degë

- **mbi** bankë

- **në** dorë

- **në** shkollë

- **në** mur

- **në** kuti

- **në** ujë

- **në** qytet

- **nën** karrige

- **në** dollap

- **mbi** fletore

- **mbi** libër

- **në** xhep

- **në** klasë

- **në** tavolinë

MËSOJMË FJALË DHE SHPREHJE
УЧИМЕ ЗБОРОВИ И ИЗРАЗИ

Celulari **i saj** është **i bukur**.
Нејзиниот мобилен е убав.

Ti **ke** laps.
Ти имаш молив.
Ti **ke** një laps.
Ти имаш еден молив.

Unë **kam** kompjuter.
Јас имам компјутер.
Unë **kam** një kompjuter.
Јас имам еден компјутер.

Biçikleta **e tij** është **e madhe**.
Неговиот велосипед е голем.

Ti **ke** çantë.
Ти имаш ташна.
Ti **ke** një çantë.
Ти имаш една ташна.

Kompjuteri **im** është **i ri**.
Мојот компјутер е нов.

Shtëpia **e saj** është **e bukur**.
Нејзината кука е убава.

Ai ka biçikletë.
Тој има велосипед.
Ai ka një biçikletë.
Тој има еден велосипед.

ÇFARË KAM UNË?
ШТО ИМАМ ЈАС?

Unë **kam** orë.
Јас имам часовник.
Unë **kam** një orë.
Јас имам еден часовник.

Ai ka televizor.
Тој има телевизор.
Ai ka një televizor.
Тој има еден телевизор.

Lapsi **yt** është **i kuq**.
Твојот молив е црвен.

Ora **ime** është **e re**.
Мојот часовник е нов.

Televizori **i tij** është **i madh**.
Неговиот телевизор е голем.

Ajo ka celular.
Таа има мобилен.
Ajo ka një celular.
Таа има еден мобилен.

Çanta **jote** është **e kuqe**.
Твојата ташна е црвена.

Ajo ka shtëpi.
Таа има кука.
Ajo ka një shtëpi.
Таа има една кука.

TË FLASIM SIPAS SHEMBULLIT
ДА ЗБОРУВАМЕ СПОРЕД ПРИМЕРОТ

Formoni fjali me fjalët e dhëna, sipas modelit të mëparshëm:
Образувајте реченици со дадените зборови, според претходниот модел:

telefon, makinë, qen, trëndafil, kopsht, mace, pallto, fletore, mollë, shok, shoge.

BISEDONI NË ÇIFTE
РАЗГОВАРАЈТЕ ВО ПАРОВИ

A: Unë kam një qen. A ke edhe ti?

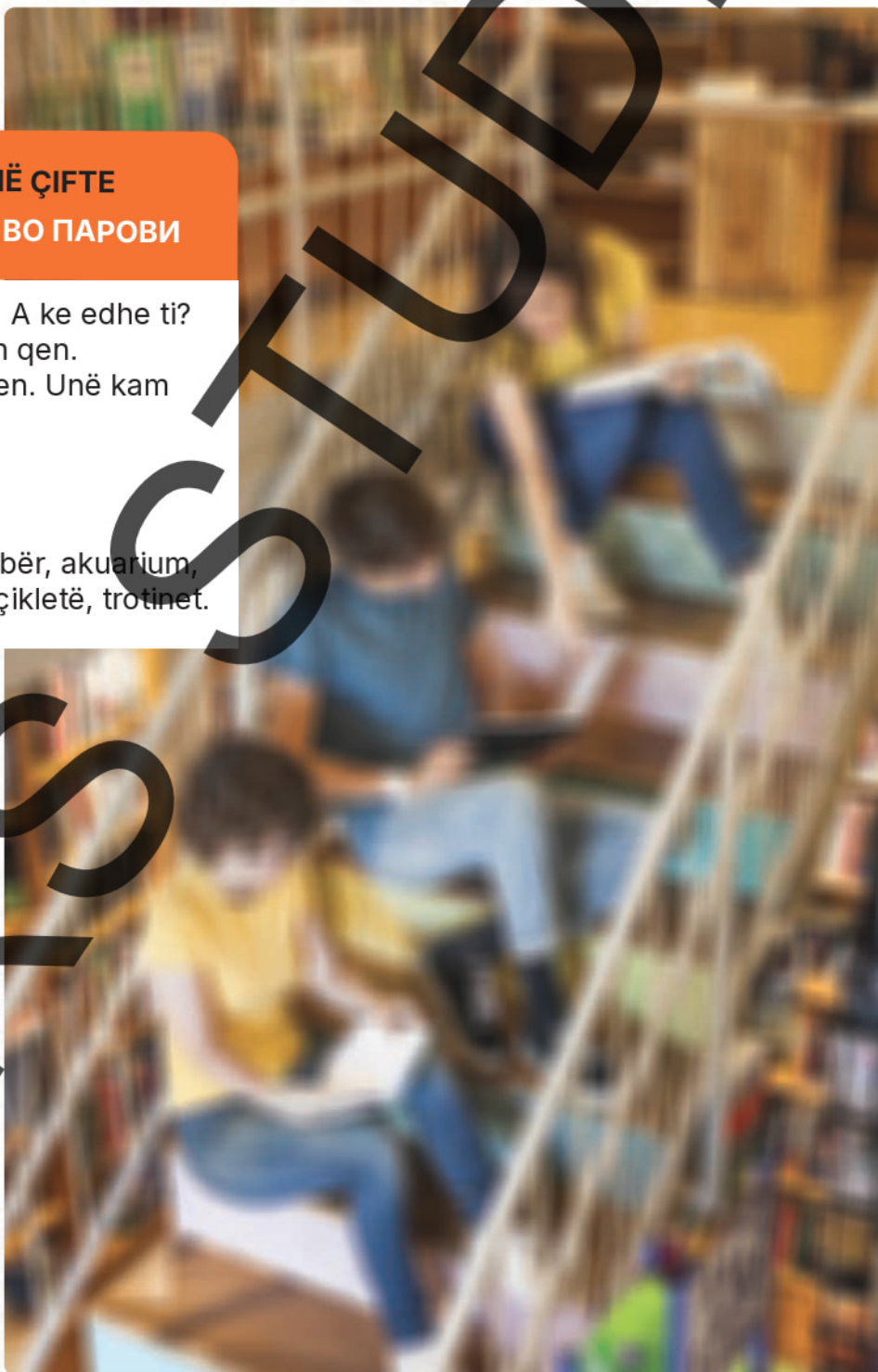
B: Po, edhe unë kam qen.

(Jo. Unë nuk kam qen. Unë kam mace).

Pyetni për:

Прашајте за:

kompjuter, celular, libër, akvarium,
papagall, kopsht, biçikletë, trotinet.

TEMA 2

SHKOLLA DHE MJEDISI JETËSOR

PREZANTIMI DHE PËRSHKRIMI I MJEDISIT DHE SHKOLLËS

- Shkolla jonë
- Në klasë
- Vendbanimi im
- Shtëpia ime
- Si është?
- Çfarë është ky?

PËRSHËNDETJET FORMALE NË SHKOLLË

- Të tregojmë mirësjellje
- Fjalë e shprehje të mirësjellj

NDËRTIME GRAMATIKORE

- Përemrat vetorë: unë, ti, ai/ajo, ne, ju, ata/ato
- Përemrat dëftorë: ky/kjo
- Përemrat pyetës: kush dhe çfarë
- Emrat – emrat e përgjithshëm, kategoria e gjinisë dhe e numrit (kafshët, shkolla, inventari i shkollës dhe mjetet shkollore, vende nga mjedisi)
- Mbiemrat cilësorë (i madh, i vogël, i shkurtër, i gjatë, i mirë, i bukur, i kuq, i verdhë, i gjelbër, i kaltër, i bardhë, i zi)
- Përemrat pronorë (im, ime, e mi, e mia, yt, jote, e tu, e tua, ynë, jonë, juaj.)
- Foljet (përdorimi i foljeve në mënyrën dëftore: lexoj, jetoj, ha, pi)
- Foljet jam dhe kam në kohën e tashme
- Fjalja, fjalia e thjeshtë

PREZANTIMI I FAMILJES

ПРЕТСТАВУВАЊЕ НА СЕМЕЈСТВОТО

MËSOJMË FJALË DHE SHPREHJE
УЧИМЕ ЗБОРОВИ И ИЗРАЗИ

gjysh
дедо

Unë e dua gjyshin.
Јас го сакам дедото.

gjyshe
баба

Unë kam gjysh.
Јас имам дедо.

Unë e dua gjyshen.
Јас ја сакам бабата.

Unë kam gjyshe.
Јас имам баба.

Unë kam baba dhe atë e dua shumë.
Јас имам татко и многу го сакам него.

Unë e dua shumë nënën.
Јас ја сакам многу мојата мајка.

Unë kam vëlla.
Јас имам брат.

baba
татко

nënë
мајка

Unë nuk kam vëlla.
Јас немам брат.

A ke edhe ti vëlla?
Дали и ти имаш брат?

vëlla
брат

motër
сестра

Unë kam motër.
Јас имам сестра.

Unë nuk kam motër.
Јас немам сестра.

A ke edhe ti motër?
Дали и ти имаш сестра?

TË BISEDOJMË
ДА ПОРАЗГОВАРАМЕ

Thoni çfarë keni dhe
çfarë nuk keni në
familje.

Кажете што имате и
што немате во семеј-
ството.

Plotësoje formularin në të dyja gjuhët.
Пополни го образецот на двата јазика.

SHKRUAJ
ПИШУВАЈ

Јас се викам _____
(име и презиме)

Unë quhem _____
(emri dhe mbiemri)

Татко ми се вика _____
(име и презиме)

Babai im quhet _____
(emri dhe mbiemri)

Мајка ми се вика _____
(име и презиме)

Nëna ime quhet _____
(emri dhe mbiemri)

Брат ми се вика _____
(име и презиме)

Vëllai im quhet _____
(emri dhe mbiemri)

Сестра ми се вика _____
(име и презиме)

Motra ime quhet _____
(emri dhe mbiemri)

FAMILJA E ANËS

СЕМЕЈСТВОТО НА АНА

ТЭ ЛЕХОЈМЭ
ДА ЧИТАМЕ

Kjo është nëna ime. Quhet Marija. Ajo është mësuese. Është 42 vjeçe. Punon në shkollë. Shkolla është në lagjen tonë.

Kjo është Gordana, motra ime. Ajo është nxënëse e klasës së dytë. Ka 8 vjet. Ajo i do shumë çokollatat.

Përshëndetje! Unë quhem Arta. Jam nxënëse. Banoj në Shkup bashkë me familjen time. Tani do t'jua prezantoj anëtarët e familjes sime:

Ky është Aleksandri. Ai është babai im. Është 45 vjeç. Me profesion është mjek. Punon në spitalin e qytetit.

Ky është vëllai im. E quajmë Damjan. Shkurt e thërrasim Dani. Ka 16 vjet. Ai ndjek vitin e parë të shkollës së mesme. Është nxënësi i shkëlqyeshëm. Merret me sport. Luan basketboll.

Pasurojmë fjalorin

Го збогатуваме речникот

banoj - со стан, живеам
në Shkup - во Скопје
bashkë - заедно
me familjen time - со моето семејство
tani - сега
do t'jua - ќе ви ги
prezantoj - претставам
anëtarët - членовите
e familjes sime - на моето семејство
nëna ime - мојата мајка (мајка ми)

në lagjen tonë - во нашата населба
babai im - татко ми
me profesion - по професија
në spitalin e qytetit - во градска болница
motra ime - сестра ми
i do shumë - многу ги сака
vëllai im - брат ми
ndjek vitin e parë - оди во прва година
të shkollës së mesme - средно училиште
nxënës i shkëlqyeshëm - одличен ученик
merret me sport - се занимава со спорт
luan basketboll - игра кошарка

Pyetje për tekstin

Прашања за текстот

1. Kush e prezanton familjen e vet?
2. Çfarë është ajo?
3. Në cilën klasë është?
4. Ku banon?
5. Sa anëtarëshe është familja e Artës?
6. Si quhet babai i saj?
7. Sa vjeç është ai?
8. Ç'është me profesion?
9. Ku punon Aleksandri?
10. Si e ka emrin nëna e Anës?
11. Çfarë punon ajo?
12. Sa vjeçe është?
13. Si quhet vëllai i Anës?
14. Sa vjeç është?
15. Ku mëson ai?
16. Çfarë luan?
17. A ka motër Ana?
18. Sa vjeçe është?
19. Si quhet?
20. A i do çokollatat?

DETYRË

ЗАДАЧА

Shkruaj një prezantim të shkurtër për familjen tënde në gjuhën amtare, pastaj përktheje në shqip.

Напиши едно кратко претставување на твоето семејство на мајчин јазик, потоа преведи го на албански.

GËZUAR BAJRAMIN ЧЕСТИТ БАЈРАМ

- Urime Bajramin!
- E gëzofsh Bajramin!
- Për shumë mot Bajramin!
- Me fat Bajramin!

Bajrami është festë fetare e konfesioneve islam, të cilin e feston komuniteti mysliman. Kemi dy bajrama: **Fitër Bajramin** dhe **Kurban Bajramin**.

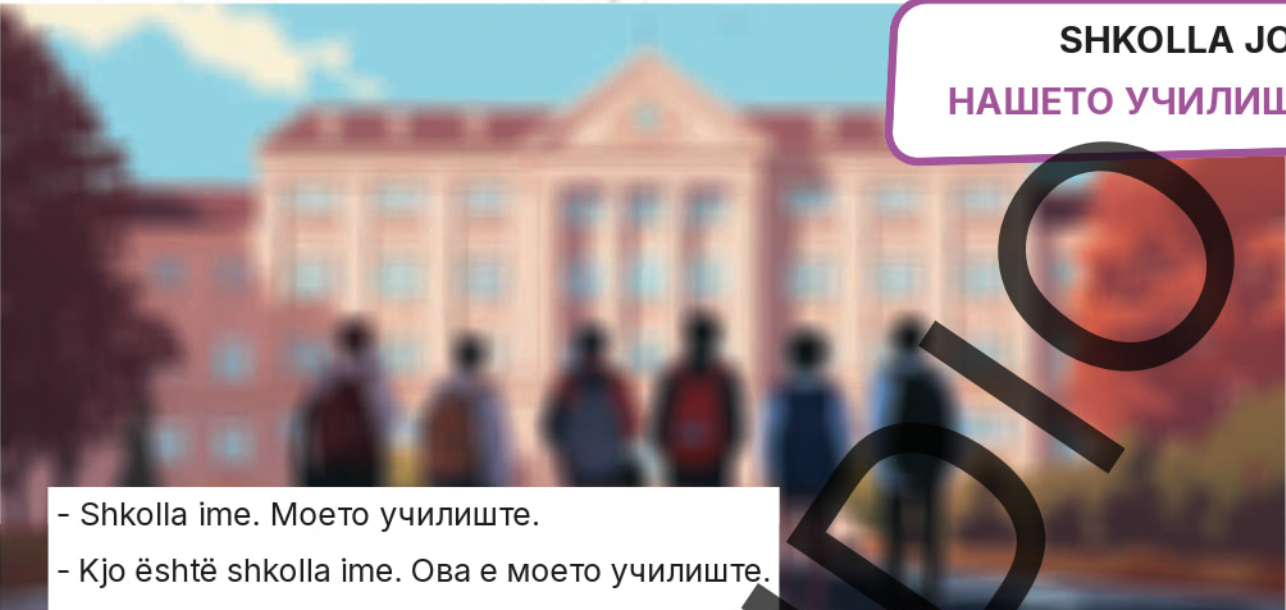
Fitër Bajrami është festë e cila festohet pas mbarimit të agjërimit 30 ditësh të muajit të Ramazanit. Emri Fitër Bajram vjen nga ajo se myslimanët para ditës së Bajramit shpërndajnë lëmoshë, solidarizohen me të varfrit për ta festuar së bashku këtë festë.

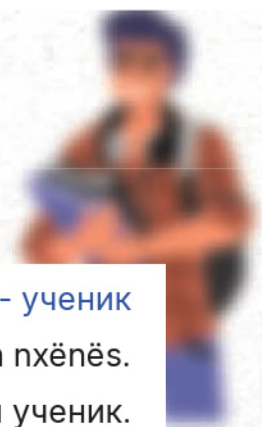
Kurban Bajrami është rreth dy muaj e 10 ditë pas Fitër Bajramit. Kjo festë ndërlidhet me kryerjen e njërit nga ritualet bazë të fesë islame, haxhit, ku besimtarët mbledhen në vendet e shenjta në Mekë. Veç kësaj, kjo festë njihet edhe me therjen e kurbaneve dhe shpërndarjen e mishit të tyre skamnorëve.

bakllava, bonbone,
sheqerka
veshmbathje apo
rroba të reja, vizitë
te familjarët, falja e
namazit të Bajramit
në xhami

SHKOLLA JONË НАШЕТО УЧИЛИШТЕ

-
- Shkolla ime. Моето училиште.
 - Kjo është shkolla ime. Ова е моето училиште.

nxënës - ученик

Unë jam nxënës.
Јас сум ученик.

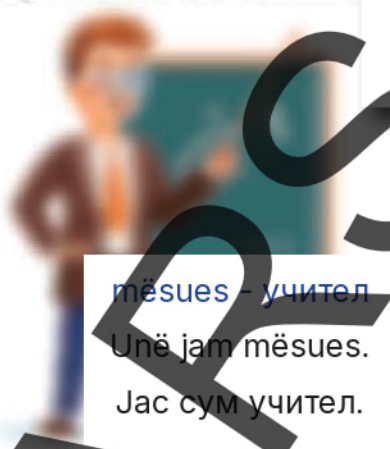
klasë - училница

Klasa ime. - Мојата училница.

Ne jemi nxënës.
Ние сме ученици.

nxënëse - ученичка

Unë jam nxënëse.
Јас сум ученичка.

mësues - учител

Unë jam mësues.
Јас сум учител.

mësuese - учителка

Unë jam mësuese.
Јас сум учителка.

DETYRË ЗАДАЧА

Jepuni emra personave dhe prezantoni: Ky është Toni. Ai është nxënës. Kjo është Esma. Ajo është...

Përsëritni bashkë me mësimdhënësin

Повторете заедно со наставникот

shkollë - shkolla

- Shkolla ime.
- Kjo është shkolla ime.
- Kjo është klasa ime.
- Kjo është mësuesja ime.
- Ky është mësuesi im.
- Unë jam nxënës.
- Unë jam nxënëse.
- Ne jemi nxënës.
- Ne mësojmë në klasë.
- Ne mësojmë bashkë.

Tani, përktheni këto fjali në gjuhën maqedonase.

Сегга, преведете ги овие реченици на македонски јазик.

Lidhni fjalët përkatëse

Поврзете ги соодветните зборови

- јас

- училиште

- ние

- моето

- сум

- училница

- сме

- ученичка

- ученици

- учителка

- учиме

- заедно

- ученик

- учител

- jemi

- nxënëse

- mësuese

- unë

- mësojmë

- nxënës

- bashkë

- nxënës

- mësues

- shkollë

- ime

- klasë

- jam

- ne

MËSOJMË FJALË DHE SHPREHJE
УЧИМЕ ЗБОРОВИ И ИЗРАЗИ

Tani jemi në klasë. - Сега сме во училница.

Në klasën tonë ka: - Во нашата училница има:

- mësuese - учителка

- nxënës - ученици

- tabelë - табла

- shkumës - креда

- sfungjer - сунѓер

- ditar - дневник

- glob - глобус

- varëse - закачалка

- mur - сид

- dysheme - под

- saksj - саксија

- libër - книга

- fotografi - слика

- bankë - клупа

- fletore - тетратка

- karrige - стол

- derë - врата

- dritare - прозор

- laps - молив

- stilolaps - пенкало

- vizore - линијар

- lapsa me ngjyra - боенки

- gomë - гума

- gdhendëse - острилка

- ngjyra uji - водени бои

- çantë - ташна

DETYRË
ЗАДАЧА

Tregoni objektet që i keni në klasë: ky është libri, kjo është fletorja...

Përsëritni bashkë me mësimdhënësin

Повторете заедно со наставникот

Çfarë ka në klasën tonë?

Në klasën tonë ka 10 banka dhe shumë karrige.

Ja, i numërojmë së bashku: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 banka. Klasa ka edhe katër dritare të mëdha e të gjera.

Lidhni fjalët përkatëse

Поврзете ги соодветните зборови

Çfarë nuk ka në klasën tonë?

Në klasën tonë nuk ka...

- kompjuter
- mësuese
- hartë
- nxënës
- komodinë
- tabelë
- raft
- perde
- shkumës
- sfungjer
- ditar
- glob
- varëse
- stilolaps
- bankë
- saksi
- libër
- pikturë

VENDBANIMI IM МОЕТО МЕСТО НА ЖИВЕЕЊЕ

MËSOJMË FJALË DHE SHPREHJE УЧИМЕ ЗБОРОВИ И ИЗРАЗИ

fshat
село

qytet
град

Unë jetoj në qytet.
Јас живеам во град.

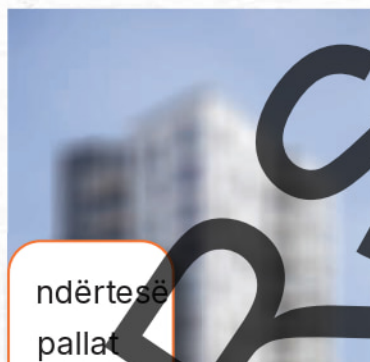
Unë jetoj në fshat.
Јас живеам во село.

Ku jeton ti?
Каде живееш ти?

Unë jetoj në
Јас живеам во

fshat - село
lagje - населба
qytet - град
kryeqytet - главен град

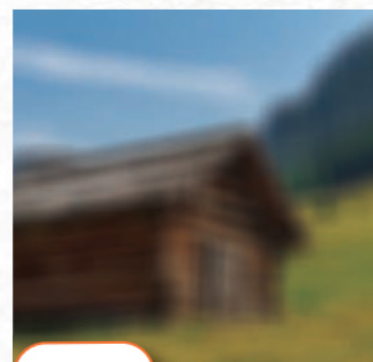
jetoj - живеам
banoj - живеам

ndërtesë
pallat
soliter
зграда

shtëpi
куќа

kasolle
колиба

Po ti. Ku jeton? (Po ti. Ku banon?)
А ти. Каде живееш?

SHTËPIA IME
МОЈОТ ДОМ

Kjo është shtëpia ime.

Ова е мојот дом.

Ова е мојата кука.

kati i katërt

четврти кат

kati i tretë

трети кат

kati i dytë

втори кат

kati i parë

први кат

kati përdhës

приземје

Kjo është banesa ime.

Ky është apartamenti im.

Ова е мојот стан.

kati i parë - први кат

hyrja e parë - први влез

kati i dytë - втори кат

hyrja e dytë - втори влез

kati i tretë - трети кат

hyrja e tretë - трети влез

Pasurojmë fjalorin

Го збогатуваме речникот

hyrje - влез

shkallë - скали

derë - врата

dritare - прозор

ballkon - балкон

çati - кров

oxhak - оџак

antenë - антена

garazh - гаража

park - парк

larëse rrobash - машина за перење алишта

larëse enësh - машина за миење садови

- Çfarë kemi në shtëpi?

- Што имаме дома?

- Në shtëpi kemi...

- Дома имаме...

1. pasqyrë - огледало

2. tavolinë - маса

3. karrige - стол

4. qilim- килим

5. saksi - саксија

6. frigorifer - фрижидер

7. abazhur - ламба

8. dollap - орман

9. stufë elektrike - електричен шпорет

10. televizor- телевизор

11. divan - кауч

12. varëse - закачалка

DETYRË

ЗАДАЧА

Tregoni për shtëpinë tuaj.

SI ËSHTË?

КАКОВ Е? КАКВА
Е? КАКВО Е?

i mirë - i keq добар - лош	e mirë - e keqe добра - лоша
i madh - i vogël голем - мал	e madhe - e vogël голема - мала
i trashë - i hollë дебел - тенок	e trashë - e hollë дебела - тенка
i ri - i vjetër нов - стар	e re - e vjetër нова - стара
i gjatë - i shkurtër долг - краток	e gjatë - e shkurtër долга - кратка

MËSOJMË FJALË DHE SHPREHJE
УЧИМЕ ЗБОРОВИ И ИЗРАЗИ

TË BISEDOJMË
ДА ПОРАЗГОВАРАМЕ

A: Si është shkolla?
B: Shkolla është e re.
B: Si është libri?
A: Libri është i ri.

KËNDI I GJUHËS
ЈАЗИЧНО КАТЧЕ

shkoll**a** - **e re**
libr**i** - **i ri**

TË PYESIM
ДА ПРАШУВАМЕ

Прашувајте и за следниве предмети:
Pyetni edhe për këto sende:

*klasë, dritare, derë, stilolaps, fletore, orë, telev
zor, kompjuter, celular, autobus*

Si është? Каков, каква, какво е?		Çfarë ngjyre ka? Каква боја има?		Çfarë ngjyre është? Каква боја е?			
gjinia mashkullore машки род							
i bardhë	i përhimë	i zi	bojëkafë	i kaltër	i kuq	i verdhë	i gjelbër
e bardhë	e përhimë	e zezë	bojëkafë	e kaltër	e kuqe	e verdhë	e gjelbër
gjinia femërore женски род							

TË PYESIM ДА ПРАШУВАМЕ

A: Si është lapsi?

B: Lapsi është i gjelbër.

B: Si është fletorja?

A: Fletorja është e gjelbër.

Pyetni për sende të tjera në klasë.

Прашувајте за други предмети во учили-
ницата.

Lidhni fjalët që tregojnë ngjyra të njëjta në shqip dhe në maqedonisht.
 Поврзете ги зборовите кои означуваат исти бои на албански и на македонски јазик.

жолт

црвен

црна

бела

зелена

кафеав

црн

црвена

бел

сина

сив

зелен

син

жолта

сива

кафеава

i bardhë

e kuqe

i zi

bojëkafe

e bardhë

e gjelbër

i kuq

e zezë

i verdhë

e përhimë

bojëkafe

i kaltër

i gjelbër

e verdhë

i përhimë

e kaltër

DETYRË**ЗАДАЧА**

Formoni fjali nga fjalët e dhëna. P.sh.:

Составте реченици од дадените зборови. На пр.:

zog + i vogël / e vogël - Zogu është i vogël.

1. kamioni + i madh / e madhe - _____
2. vetura + i ri / e re - _____
3. rruga + i gjatë / e gjatë - _____
4. ora + i vogël / e vogël - _____
5. qeni + i trashë / e trashë - _____
6. Valentina + i bukur / e bukur - _____
7. Bobani + i shkurtër / e shkurtër - _____
8. fletorja + i hollë / e hollë - _____
9. molla + i ëmbël / e ëmbël - _____
10. nxënësi + i mirë / e mirë - _____

DETYRË**ЗАДАЧА**

Radhitni fjalët në fjali. Përdoreni drejt shkronjën e madhe dhe pikën.

Редете ги зборовите во реченица. Употребете ги правилно големата буква и точката.

1. e zezë çanta është - _____
2. e madhe është shkolla - _____
3. limoni i verdhë është - _____
4. nën macja është tavolinë - _____
5. fletorja çantë është në - _____
6. është lulja e bukur - _____
7. e kuqe qershia është - _____
8. i ri është libri - _____
9. sheqeri i ëmbël është - _____
10. nxënës jemi ne - _____

Përkthimi në praktikë

Превод во пракса

- Ivani është i hollë. - _____
- Snezhana është e hollë. - _____
- Stilolapsi është i hollë. - _____
- Letra është e hollë. - _____
- Beni është i trashë. - _____
- Anita është e trashë. - _____
- Libri është i trashë. - _____
- Macja është e trashë. - _____
- Ramizi është i ri. - _____
- Esma është e re. - _____
- Televizori është i ri. - _____
- Çanta është e re. - _____
- Filmi është i mirë. - _____
- Shtëpia është e mirë. - _____
- Djali është i bukur. - _____
- Lulja është e bukur. - _____
- Sheqeri është i ëmbël. - _____
- Torta është e ëmbël. - _____
- Autobusi është i vjetër. - _____
- Vetura është e vjetër. - _____

MËSOJMË FJALË DHE SHPREHJE
УЧИМЕ ЗБОРОВИ И ИЗРАЗИ

ÇFARË ËSHTË KY, KJO?
ШТО Е ОВА?

Çfarë është ky?

Што е ова?

Ky është libër.
Ова е книга.

ÇFARË = Ç'

Çfarë është kjo?

Што е ова?

Kjo është shkollë.
Ова е училиште.

Çfarë është ai?

Што е тоа?

Ai është libër.
Тоа е книга.

Çfarë është ajo?

Што е тоа?

Ajo është shkollë.
Тоа е училиште.

BISEDONI NË ÇIFTE
РАЗГОВАРАЈТЕ ВО ПАРОВИ

A: Çfarë është ky?

A: Ç'është ky?

B: Ky është kompjuter.

B: Ky është kompjuter.

SHpjegim Објаснување

Me pyetjen **Çfarë (Ç')** pyesim për:

1. sende dhe objekte
2. përkatësi nacionale
3. profesione dhe
4. kafshë.

Со прашањето **Çfarë (Ç')** / **Што**, прашуваме за:

1. предмети и објекти
2. национална припадност
3. професии, и
4. животни.

Çfarë? = Ç' = Çka? = Што?

Të lexojmë да читаме

A: Çfarë është ky?
B: Ky është top.
A: Ç'është ky?
B: Ky është top.

B: Çfarë është ky?
A: Ky është maqedonas.
B: Ç'është ky?
A: Ky është maqedonas.

A: Çfarë është ky?
B: Ky është turk.
A: Ç'është ky?
B: Ky është turk.

B: Çfarë është ky?
A: Ky është libër.
B: Ç'është ky?
A: Ky është libër.

B: Çfarë është ky?
A: Ky është mjek.
B: Ç'është ky?
A: Ky është mjek.

A: Çfarë është ky?
B: Ky është mësues.
A: Ç'është ky?
B: Ky është mësues.

A: Çfarë është kjo?
B: Kjo është fletore.
A: Ç'është kjo?
B: Kjo është fletore.

**TË LEXOJMË
ДА ЧИТАМЕ**

B: Çfarë është kjo?
A: Kjo është maqedonase.
B: Ç'është kjo?
A: Kjo është maqedonase.

A: Çfarë është kjo?
B: Kjo është turke.
A: Ç'është kjo?
B: Kjo është turke.

B: Çfarë është kjo?
A: Kjo është çantë.
B: Ç'është kjo?
A: Kjo është çantë.

A: Çfarë është kjo?
B: Kjo është mësuese.
A: Ç'është kjo?
B: Kjo është mësuese.

B: Çfarë është kjo?
A: Kjo është mjeke.
B: Ç'është kjo?
A: Kjo është mjeke.

A: Çfarë është kjo?
B: Kjo është mace.
A: Ç'është kjo?
B: Kjo është mace.

B: Çfarë është kjo?
A: Kjo është dele.
B: Ç'është kjo?
A: Kjo është dele.

Lidhni fjalët përkatëse

Поврзете ги соодветните зборови

Fjalitë e fituara shkruani në fletore.

Добиените реченици, препишете ги на тетратка

Çfarë është ky?

Ky është...

Ç'është ky?

Ky është...

top
trëndafil
maqedonase
lule
shtëpi
shkollë
serb
mi
limon
avokate
qersh
derë
portokall
inxhinier
orë
anglez

Çfarë është kjo?

Kjo është...

Ç'është kjo?

Kjo është...

BISEDONI NË ÇIFTE
РАЗГОВАРАЈТЕ ВО ПАРОВИ

A: A është ky tren?

B: Po, ky është tren.

B: A është kjo dardhë?

A: Po, kjo është dardhë.

tren

banane

nxënës

dardhë

autobus

tavolinë

mësuese

karrige

qen

çantë

kompjuter

biçikletë

kitarë

mjek

portokall

DETYRË

ЗАДАЧА

Shikoni fotografitë e mësipërme dhe ushtronit sipas shembujve:

Погледнете ги горедадените слики и вежбајте според примерите:

A: A është ky tren?

B: Jo, ky nuk është tren. Ky është autobus.

A: A është kjo pulë?

B: Jo, kjo nuk është pulë. Ky është gjel.

TË TREGOJMË MIRËSJELLJE ДА ПОКАЖЕМЕ УЧТИВОСТ

Më falni.
Ju lutem.
Si jeni?
Më lejoni.

Më falni, ju
jeni Beti?
Po. Urdhëroni!

A mund t'ju
ndihmoj?
Si mund t'ju
ndihmoj?
A mund t'ju
pyes?
A mund të më
thoni ...

Më lejoni t'ju
pyes diçka?
Po. Urdhëroni!

Ju lutem, a mund të ma
jepni lapsin?
Po, urdhëroni!

A mund të më thoni, si quhet kjo
në shqip?
Kjo quhet karrige. (Më falni por
nuk e di.)

Mirëdita, si jeni?
Mirë, faleminderit!
Po ju?
Mirë.

Detyrë:

Përdorni situatat e dhëna më sipër për të bashkëbiseduar.
Употребете ги горедадените ситуации и изрази за да разговарате.

FJALË E SHPREHJE TË MIRËSJELLJES

ЗБОРОВИ И ИЗРАЗИ НА УЧТИВОСТ

Të mësojmë këto fjalë e shprehje të mirësjelljes:

<i>shqip</i>	<i>maqedonisht</i>
Nder. Respekt.	Почит.
I nderuar!	Почитуван!
Përshëndetje!	Здраво! Поздрав!
Tungjatjeta!	Здраво! Поздрав!
Rrofsh! Rrofshi!	Да си жив! Да сте живи!
Lamtumirë! Mirupafshim!	Пријатно! Довидување!
Mirëmëngjesi!	Добро утро!
Mirëdita!	Добар ден!
Mirëmbrema!	Добровечер!
Ditën e mirë!	Пријатен ден!
Natën e mirë!	Добра ноќ!
Kënaqësi. Me kënaqësi.	Задоволство. Со задоволство.
Të lumtë! Ju lumtë!	Браво!
Urime!	Честит!
Të uroj ...! Ju uroj ...!	Ти посакувам ..! Ви посакувам...!
Urdhëro! Urdhëroni!	Повели! Повелете!
A mund të ...	Може да ...
Më fal! Më falni!	Извини! Извинете!
Të lutem! Ju lutem!	Те молам! Ве молам!
Faleminderit!	Благодарам!
Të falënderoj shumë!	Ти благодарам многу!
Me kënaqësi.	Со задоволство.
Më vjen mirë! Më vjen keq!	Мило ми е! Жал ми е!
Gëzuar!	На здравје!

TEMA 3

KOHA E LIRË DHE PUSHIMET

KOHA E LIRË DHE PUSHIMET

- Çfarë bëjnë ata?
- Çfarë profesione kanë?
- Te gjyshi në fshat
- Pushimet verore

DITËT E JAVËS

- Stinët e vitit
- Natyra dhe moti
- Sa muaj ka viti?
- Dita e verës
- Sa është ora?

MJETET E TRANSPORTIT

- Në dyqan
- Në treg
- Ju bëftë mirë!
- Gëzuar Vitin e Ri

NDËRTIME GRAMATIKORE

- Përemrat vetorë: unë, ti, ai/ajo, ne, ju, ata/ato
- Përemra dëftorë: ky/kjo
- Përemrat pyetës: kush, cili/cila, cilët/cilat dhe çfarë
- Emrat – emrat e përgjithshëm, kategoria e gjinisë dhe e numrit
(stinët e vitit, muajt e vitit, ditët e javës, pushimet, mjetet e transportit)
- Mbiemrat cilësorë (i madh, i vogël, i shkurtër, i gjatë, i mirë, i bukur, i kuq, i verdhë, i gjelbër, i kaltër, i bardhë, i zi)
- Përemrat pronorë (im, ime, e mi, e mia, yt, jote, e tu, e tua, ynë, jonë, juaj).
- Foljet (folje në mënyrën dëftore: dua, shkoj, udhëtoj, noto, vrapoj, lexoj, luaj, këndoj)
- Ndajfoljet e kohës: sot, tani

KAFSHËT SHTËRIAKE ДОМАШНИ ЖИВОТНИ

MËSOJMË FJALË УЧИМЕ ЗБОРОВИ

1. lopë	4. qen	7. gomar	10. patë	13. pëllumb
2. viç	5. dhi	8. mace	11. rosë	
3. dele	6. kalë	9. pulë	12. gjel	

DETYRË ЗАДАЧА

Thoni emrat e këtyre kafshëve dhe të shpendëve në trajtë të pashquar dhe të shquar.

Кажете ги имињата на овие животни и птици во нечленувана и членувана форма.

Tregoni kafshët dhe thoni cilësitë e tyre. Për shembull: Ky është qen. Ai është i zi. Ai është besnik.

SHPENDË E KAFSHË TË EGRA
ДИВИ ПТИЦИ И ЖИВОТНИ

MËSOJMË FJALË
УЧИМЕ ЗБОРОВИ

1. ari	3. dhelpër	5. lepur	7. iriq	9. shqiponjë
2. ujk	4. dre	6. ketër	8. breshkë	10. buf

DETYRË
ЗАДАЧА

Thoni emrat e këtyre kafshëve të egra (në trajtën e pashquar dhe të shquar).
Кажете ги имињата на овие диви животни (во нечленувана и членувана форма).

DETYRË
ЗАДАЧА

Tregoni ndonjë veti të tyre. P.sh.: *Dhelpra është dinake.*
Кажете некоја од нивните особини. На пр.: *Лисицата е итра.*

ЗАДАЧА

Në vijat e mëposhtme shkruani cila me çka ushqehet?

barngrënës - хербивори

ARS

[illegible]

(- - - -)

Të mos jenë
ato të tria,
qumësht, kos
nuk ka shtëpia.

Një bën "muuu",
tjetra "meee"
dhe e treta
"beee".

Cilat janë,
a i njeh?

Ka mustaqe, po s'është
burrë,

ka dhe thonj, po s'i pret
kurrë,

ka lëkurë, s'i duhen rroba,
i pëlqen të flejë te soba.

(- - - - -)

Top i vogël, borë i bardhë,
brenda fsheh diçka të
gjallë,
çahet topi, sa çudi,
ndihet kënga ci-ci-ci, ç'ka
brenda, kush e di?

(- - - -)

(- - - -)

Ngrihet lart
lehtë e lehtë,
është me pendë,
është me fletë,
me dy krahë e një
timon,
anembanë qarkullon.

Gojë ka, po nuk ka dhëmbë,
e ka trupin plot me pendë;
ha, këndon, fle në kotec,
po ç'e do..., s'bën asnjë
vezë...

(- - - - -)

Këmbët zagat,
veshët gomar,
bishtin dash,
vrapin langua
ç'është?

(- - - - -)

ÇKA THONË KAFSHËT

Gjeli këndon ki-ki-ki,
na thotë: Zgjahuni fëmijë!

Pa bërë pula: ka-ka-ka,
për fëmijët ve nuk ka!

Macja bën: mjau-mjau,
shihni Lecin, sytë s'i lau...

Qengji blegëron: be-be-be
thotë: Mësoni më shumë se dje!

Bleta zukat duke fluturuar
Lecit mjaltë kam për t'i prurë!

Zogu cicëron: ciu-ciu-ci,
shkoni në shkollë, o fëmijë!

**NXIRR MËSIM
ИЗВЛЕЧИ ПОУКА**

Qenin kur s'të nget, lëre në punë të vet.
Macen nën shtrat, lëre të flejë rehat.

NË KOPSHTIN ZOOLOGJIK
ВО ЗООЛОШКА ГРАДИНА

MËSOJMË FJALË
УЧИМЕ ЗБОРОВИ

1. elefant	3. luan	5. gjirafë	7. majmun
2. hipopotam	4. tigër	6. deve	

DETYRË
ЗАДАЧА

Thoni në trajtë të pashquar dhe të shquar emrat e kafshëve.
Кажете ги во нечленувана и членувана форма имињата на овие животни.

Ndique materialin në vjegëzën (linkun):
Следи го материјалот на линкот:

<https://www.youtube.com/watch?v=WReeUs9cdiA>

<https://www.youtube.com/watch?v=BLfKJ0JC2rU>

KOHA E LIRË DHE PUSHIMET ВО СЛОБОДНО ВРЕМЕ

Çfarë bëni në kohën e lirë?

- Unë lexoj libër.
- Unë luaj futboll.
- Unë shëtit në natyrë.

Detyrë

Thoni çfarë bëjmë në kohën e lirë?
Кажете што правиме во слободно време?

Çfarë doni të bëni në kohën e lirë?

Што сакате да правите во слободно време?

- Unë dua të ngas biçikletë.
- Unë dua të lexoj libra.
- Unë dua të luaj me shokë.
- Unë dua të shëtit në natyrë.

Po ju. Çfarë doni të bëni në kohën e lirë?

**ÇFARË BËJNË ATA?
ШТО ПРАВАТ ТИЕ?**

**TË LEXOJMË
ДА ЧИТАМЕ**

Lexoni çfarë bëjnë këta persona.
Читајте што прават овие лица.

Mirsada ha mëngjes.
Мирсада појадува.

Ana fle.
Ана спие.

Omerie lan fytyrën.
Омер го мие лицето.

Elvisi lexon gazetë.
Елвис чита весник.

Toni shkruan.
Тони пишува.

Ramizi luan basketboll.
Рамиз игра кошарка.

Gorani bisedon me telefon.
Горан зборува на телефон.

Marija pi kafe.
Марија пие кафе.

Vasili shikon televizor.
Васил гледа телевизија.

Dijana krihet.
Дијана се чешла.

Bojani luan futboll.
Бојан игра фудбал.

Tanja mëson.
Тања учи.

Dejani bën dush.
Дејан се тушира.

Pavle zë peshq.
Павле лови риби.

TË BISEDOJMË
ДА ПОРАЗГОВАРАМЕ

A: Çfarë bën Tanja?

B: Çfarë bën Elvisi?

B: Ajo mëson.

A: Ai lexon gazetë.

Pyetni edhe për personat e tjerë?

Прашајте и за другите лица?

LUANI NË ÇIFTE
ИГРАЈТЕ ВО ПАРОВИ

A: Kush luan futboll?

B: Kush fle?

B: Bojani luan futboll.

A: Ana fle.

Pyetni edhe për personat e tjerë?

Прашајте и за другите лица?

TË PYESIM
ДА ПРАШУВАМЕ

A: A zë peshq Pavle?

A: A zë peshq Toni?

B: Po. Pavle zë peshq.

B: Jo. Ai nuk zë peshq.
Ai shkruan.

Pyetni edhe për personat e tjerë?

Прашајте и за другите лица?

BISEDONI NË ÇIFTE
РАЗГОВАРАЈТЕ ВО ПАРОВИ

A: Cili shkruan?

B: Cila krihet?

B: Toni shkruan.

A: Diana krihet.

Pyetni edhe për personat e tjerë?

Прашајте и за другите лица?

ÇFARË PROFESIONI KANË ATA?

КОЈА ПРОФЕСИЈА ИМААТ ТИЕ?

TË LEXOJMË

ДА ЧИТАМЕ

Esma është floktare.
Есма е фризерка.
Ajo punon në parukeri.
Таа работи во еден фризерски салон.

Kristina është infermiere.
Кристина е медицинска сестра.
Ajo punon në spital.
Таа работи во болница.

Stojani është mekanik.
Стојан е механичар.
Ai ndreq makina.
Тој поправа коли.

Omeri është inxhinier.
Омер е инженер.
Ai punon në fabrikë.
Тој работи во фабрика.

Vesna është mësuese.
Весна е учителка.
Ajo punon në një shkollë fillore.
Таа работи во едно основно училиште.

BISEDONI NË ÇIFTE

РАЗГОВАРАЈТЕ ВО ПАРОВИ

A: A është Esma infermiere?
B: Jo. Esma s'është infermiere.
A: Ç'është ajo?
B: Ajo është floktare.
A: Ku punon ajo?
B: Ajo punon në parukeri.

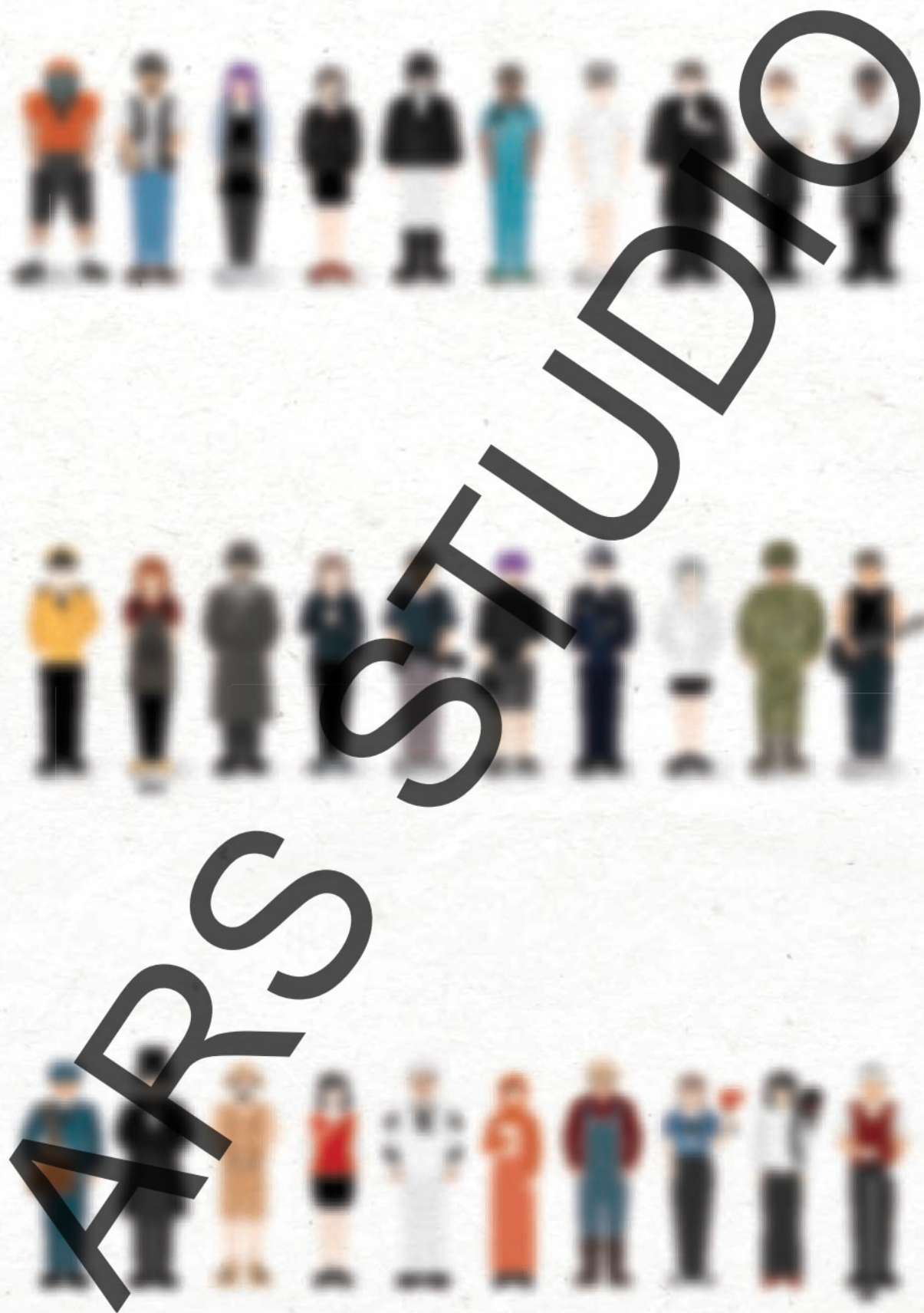
SHKRUAJ

ПИШУВАЈ

Shkruani në fletore profesionin e personave në shqip dhe në maqedonisht.

Напишете ја на тетратка професијата на лицата на албански и на македонски.

TE GJYSHI NË FSHAT КАЈ ДЕДО МИ НА СЕЛО

Çfarë kemi në fshat?

- Shtëpi fshati
- Kopsht i mbushur me pemë e perime
- Kafshë e shpesë shtëpiake
- Pylli i afërt plot me drurë
- Natyra e bukur dhe e gjerbër
- Lule dhe bimë të ndryshme

Të bisedojmë

- A ju pëlqen jeta në fshat?
- Ku është më bukur: në fshat apo në qytet?
- Çfarë ka në fshat, e nuk ka në qytet?

PËREMRRAT PRONORË ПРИСВОЈНИ ЗАМЕНКИ

Përemrrat pronorë tregojnë se kujt i përket prona për të cilën flasim. Ata kanë vetë, gjini dhe numër.

Libri im	libri yt	libri i tij	libri i saj
Klasa ime	klasa jote	klasa e tij	klasa e saj

Libri ynë	libri juaj	libri i tyre
Klasa jonë	klasa juaj	klasa e tyre

Librat e mi	librat e tu	librat e tij	librat e saj
Klasat e mia	klasat e tua	klasat e tij	klasat e saj

Librat tanë	librat tuaj	librat e tyre
Klasat tona	klasat tuaja	klasat e tyre

DETYRË
ЗАДАЧА

Rishkruaje në fletore dhe plotëso vendet e zbrazëta me përemrat pronorë në vijim:

im, yt, e tu, e tua, e mia, e saj, e tij, e mi, e tij, i saj, e tij, e saj

P.sh.:

nëna ime nëna jote nëna e tij nëna e saj

vëllai vëllai vëllai vëllai

motrat motrat motrat motrat

prindërit prindërit prindërit prindërit

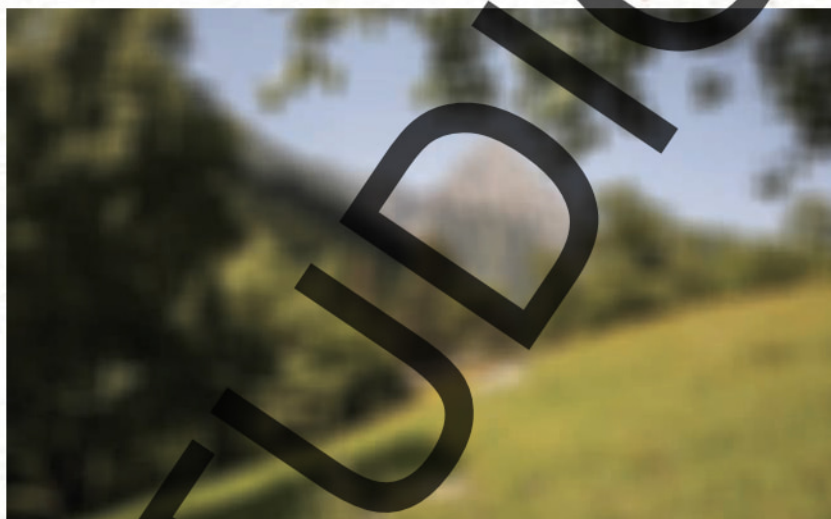
DETYRË
ЗАДАЧА

Krijo 6 fjali duke përdorur përemrat pronorë: im, ime, yt, jote, i saj, e tij.

Ku i kalojmë pushimet e verës?

- Në det
- Në fshat
- Në bjeshkë
- Në shtëpi

plazhi, uji i detit, dielli i
nxehhtë, natyra e bukur,
ajri i pastër dhe i fre-
skët, përrallat e gjyshit,
lule të bukura, drurë të
gjatë dhe plot me hije

Përsëritje

Rruga e mbarë!

Pushime të mbara!

Pushime të këndshme!

- Mbarë paç!

- Faleminderit

DITËT E JAVËS

ДЕНОВИ ОД НЕДЕЛАТА

Koha prej shtatë ditësh quhet javë.

Secila ditë e javës ka emrin e saj.

Ditët e javës janë:

e hënë - понедельник

e martë - вторник

e mërkurë - среда

e enjte - четверг

e premte - петок

e shtunë - сабота

e diel - недела

sot - денес

nesër - утре

pasnesër - задутре

dje - вчера

pardje - завчера

NËNTOR 2025

e hënë	e martë	e mërkurë	e enjte	e premte	e shtunë	e diel
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

TË BISEDOKJME ДА ПОРАЗГОВАРАМЕ

B: Pasnesër është e diel.

A: Ç'ditë ishte dje?

B: Dje ishte e enjte.

A: Ç'ishte pardje?

B: Pardje ishte e mërkurë.

BISEDONI NË ÇIFTE РАЗГОВАРАЈТЕ ВО ПАРОВИ

A: Ç'ditë është sot?
B: Sa është data sot?
B: Sot është ...
A: Sot është ...

e hënë - **понеделник**
e martë - **вторник**
e mërkurë - **среда**
e enjte - **четврток**
e premte - **петок**
e shtunë - **сабота**
e diel - **недела**

e hëna - **понеделникот**
e marta - **вторникот**
e mërkura - **среdata**
e enjtja - **четвртокот**
e premtja - **петокот**
e shtuna - **саботата**
e diela - **неделата**

TË BISEDOJMË ДА ПОРАЗГОВАРАМЕ

A: Cilat janë ditë pune?
B: Ditë pune janë: e hëna, e marta, e mërkura, e enjtja dhe e premtja.
A: Cilat janë ditë pushimi?
B: Ditë pushimi janë e shtuna dhe e diela.

Cilën ditë? - **Koj ден?**
Kur? - **Koga?**

e hënë - të hënë - **во понеделник**
e martë - të martë - **во вторник**
e mërkurë - të mërkurë - **во среда**
e enjte - të enjte - **во четврток**
e premte - të premte - **во петок**
e shtunë - të shtunë - **во сабота**
e diel - të dielë - **во недела**

A: Cilat ditë kemi gjuhë shqipe?
B: Të martën dhe të enjten.
A: Kur është 14 nëntor?
B: Të hënë.

STINËT E VITIT

ГОДИШНИ ВРЕМИЊА

пролет

лето

есен

зима

pranverë - pranvera

пролет - пролетта

verë - vera

лето - летото

TË BISEDOKJME ДА ПОРАЗГОВАРАМЕ

a: Kush e di, sa stinë ka viti?

b: Viti ka katër stinë.

a: Cilat janë ato?

b: Ato janë: pranvera, vera, vjeshta dhe dimri.

a: Në cilën stinë jemi tani?

b: Tani jemi në vjeshtë, në stinën e vjeshtës.

vjeshtë - vjeshta

есен - есента

dimër - dimri

зима - зимата

Pranvera është stinë e bukur.
Natyra është e gjelbër.
Ditët janë të ngrohta.
Netët janë të freskëta

Në verë bën vapë.
Ditët janë me diell.
Gjatë verës shkojmë në det.
Vera është stinë e pushimeve.

Në vjeshtë bie shi.
Shpesh fryn erë.
Fillon viti shkollor.
Në vjeshtë vjelim rrushin.

Dimri është i ftohtë.
Bie borë.
Fëmijët rrëshqasin me sajë.
Veshim rroba të trasha.

DETYRË
ЗАДАЧА

Ndërtoni fjali të shkurtra për natyrën dhe motin në çdo stinë.

DETYRË
ЗАДАЧА

Përkthujë me fjale të shkurtra motin gjatë fundjavës.

DETYRË
ЗАДАЧА

Nxënësit luajnë lojën "Marinar, si është moti" dhe përdorin shprehjet e motit.

SA MUAJ KA VITI?

КОЛКУ МЕСЕЦИ ИМА ГОДИНАТА?

ТË BISEDOJMË ДА ПОРАЗГОВАРАМЕ

1. janar-**i** / јануари
2. shkurt-**i** / февруари
3. mars-**i** / март
4. prill-**i** / април
5. maj-**i** / мај
6. qershor-**i** / јуни
7. korrik-**u** / јули
8. gusht-**i** / август
9. shtator-**i** / септември
10. tetor-**i** / октомври
11. nëntor-**i** / ноември
12. dhjetor-**i** / декември

A: Sa muaj ka viti?

B: Viti ka dymbëdhjetë muaj.

A: Cilët janë ata?

B: Ata janë: janari, shkurti, marsi...

A: Cilët janë muajt e pranverës?

B: Muajt e pranverës janë: marsi, prilli dhe maji.

A: Cilët janë muajt e verës?

B: Muajt e verës janë: qershori, korriku dhe gushti.

A: Cilët janë muajt e vjeshtës?

B: Muajt e vjeshtës janë: shtatori, tetori e nëntori.

A: Po të dimrit?

B: Muajt e dimrit janë: dhjetori, janari e shkurti.

KËNDI I GJUHËS

ЈАЗИЧНО КАТЧЕ

Thoni dy format (trajtën e pashquar dhe trajtën e shquar) të muajve në gjuhën shqipe. Çfarë ndodh me emrat në maqedonisht. A kanë edhe ata dy forma.

Кажете ги двете форми (нечленувана и членувана форма) на месеците на албански јазик. А што се случува со имињата на македонски јазик. Дали и тие имаат две форми?

ТË FLASIM

ДА ЗБОРУВАМЕ

1. Në cilin muaj jemi tanë?
2. Sa ditë ka ky muaj?
3. Cili është muaji yt i lindjes?
4. Në cilin muaj shkoni në det?
5. Në cilin muaj bie borë?

DETYRË
ЗАДАЧА

Ndërlidhni fjalët përkatëse të dy kolonave.

Поврзете ги соодветните зборовите од двете колони.

pranvera ☐
vera ☐
vjeshta ☐
dimri ☐
janar ☐
shkurt ☐
mars ☐
prill ☐
maj ☐
qershor ☐
korrik ☐
gusht ☐
shtator ☐
tetor ☐
nëntor ☐
dhjetor ☐
e hënë ☐
e martë ☐
e mërkurë ☐
e enjte ☐
e premte ☐
e shtunë ☐
e diel ☐

☐ зима
☐ пролет
☐ лето
☐ есен
☐ април
☐ мај
☐ март
☐ јануари
☐ февруари
☐ јуни
☐ август
☐ јули
☐ октомври
☐ септември
☐ ноември
☐ декември
☐ недела
☐ понеделник
☐ вторник
☐ среда
☐ четврток
☐ петок
☐ сабота

DETYRË
ЗАДАЧА

Shkruani datat dhe muajt me fjalë.
Напишете ги датумите и месеците со зборови.

20. 04. _____	01. 05. _____
28. 11. _____	07. 09. _____
12. 02. _____	10. 06. _____
08. 03. _____	31. 12. _____
13. 01. _____	25. 08. _____

DETYRË
ЗАДАЧА

Gjeni dhe qarkoni ditët e javës, muajt dhe stinët e vitit.

Најдете и заокружете ги деновите од неделата, месеците и годишните времиња.

Q E R Sh O R G U Sh T
A P Y F E V Z P K K
V R C Sh H E M R U O
J A Dh T Ë R A I R R
E N J A N A R L I T I
Sh V E T Ë P S D E K
T E T O R E D I E L
A R O R T B M M Nj V
X A R J E M A R T Ë
E Sh T U N Ë J I E Q

Horizontalisht:

e martë, e shtunë, e diel,
janar, qershor, gusht, tetor.

Vertikalisht:

e hënë, e enjte, e diel, shkurt,
mars, prill, maj, korrik, shtator,
dhjetor, pranvera, vera.

Ndique materialin në vjegëzën (linkun):

Следи го материјалот на линкот:

<https://www.youtube.com/watch?v=vVQWgX5y9Kc>

DITA E VERËS

Gëzuar Ditën e Verës!

verore për në dorë
мартинки

Dita e Verës është një festë pagane që i dedikohet stinës së pranverës, me të cilën rigjallërohet gjithçka pas një gjumi të lodhur dhe të gjatë dimëror. Ajo festohet çdo vit më 14 mars.

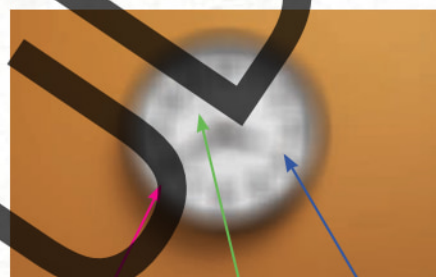
Shenjë dalluese e këtij festimi është gatimi i **ballokumeve**, ndërsa në disa vende të tjera në Ditën e Verës ndizen edhe zjarre në mes të fshatit, ku e kapërcejnë burrat e djemtë për t'i dhënë lamtumirën dimrit.

Dita e Verës është edhe dita e **veroreve**. Ajo është një gjalmë i përgatitur me fije të kuqe e të bardha që ua lidhin fëmijëve në duar apo në qafë për shëndetin e tyre.

ORA

ora - час
ora - часовник
orar - распоред

akrepi i madh

akrepi i vogël

akrepi i sekondave

ORA

Tik-tak, tik-tak,
punon ora mbi oxhak.

Tik-tak, tik-tak,
Akrepi ecën pak nga pak.

orë dore - рачен часовник
orë xhepi - џебен часовник
orë tryeze - часовник за на маса
orë muri - сиден часовник

15 minuta = një çerek
30 minuta = gjysmë ore
60 minuta = një orë

DETYRË ЗАДАЧА

Lexoje disa herë me zë poezinë dhe recitoje.
Прочитай ја на глас неколку пати поезијата и рецитирај ја.

Ndërlidhe kohën e dhënë me shprehjen përkatëse.

Поврзете го даденото време со соодветниот израз.

11:45

13:15

12:10

07:00

08:08

11:50

09:00

05:55

12:05

03:30

☐ dymbëdhjetë pa një çerek

☐ një e një çerek

☐ dymbëdhjetë e dhjetë

☐ shtatë plot

☐ tetë e tetë

☐ dymbëdhjetë pa dhjetë

☐ nëntë fiks

☐ gjashtë pa pesë

☐ dymbëdhjetë e pesë

☐ tre e gjysmë

SA ËSHTË ORA?
КОЛКУ Е ЧАСОТ?

**TË BISEDOJMË
ДА ПОРАЗГОВАРАМЕ**

A: Ju lutem. Sa është ora?
B: Ora është tetë e pesë minuta.

A: Faleminderit.
B: S'ka gjë.

Shkruaj sa është ora.
Напиши колку е часот.

9:00 -----
10:10 -----
8:03 -----
6:00 -----
7:09 -----
5:00 -----
3:08 -----
1:07 -----
2:00 -----
4:06 -----

MJETET E TRANSPORTIT ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА

Cilat janë mjetet e transportit?

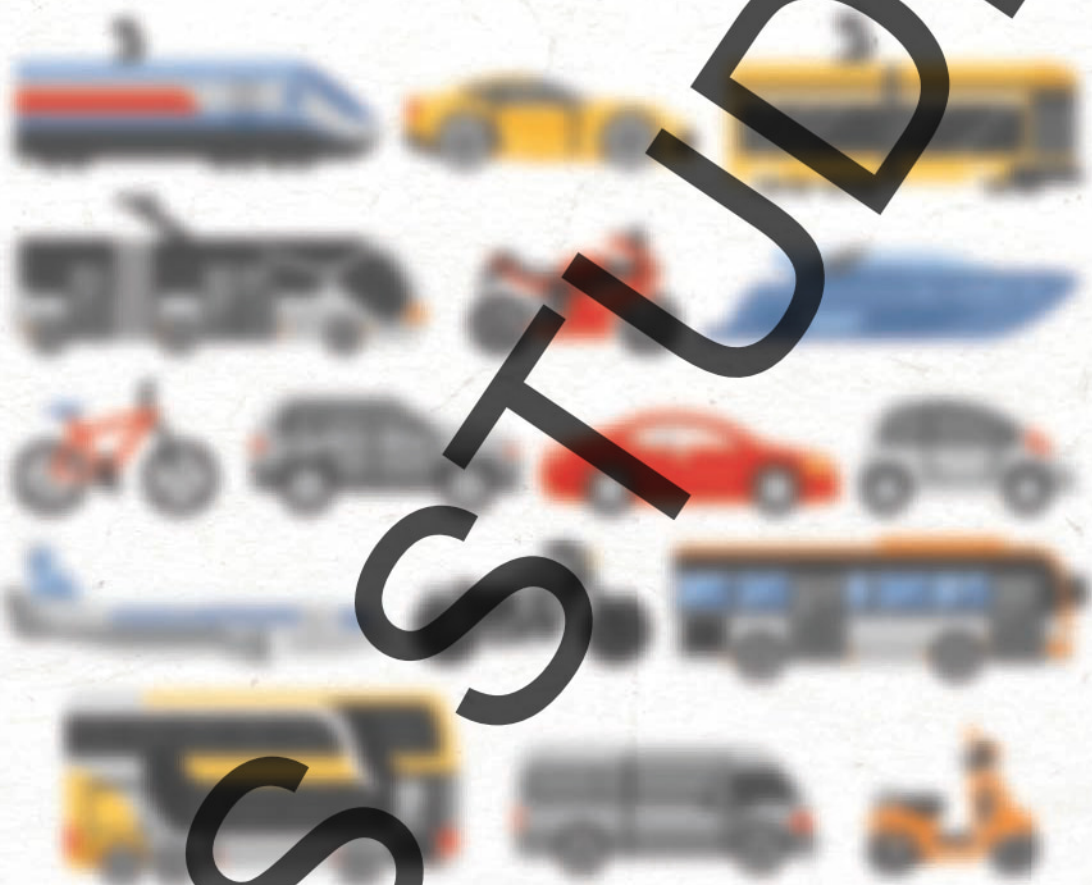
makina
autobusi

aeroplani
anija

treni
biçikleta

tramvaji
metro

kamioni
motoçikleta

Përgjigjuni pyetjeve.

- Si shkoni në shkollë? Më këmbë, me autobus, me makinë...
- Me se udhëtoni kur shkoni në një qytet tjetër?
- Me se shkoni në pushime?
- Si udhëtoni në shtetet e largëta?
- Cilat mjete të transportit i keni në qytetin tuaj?
- Cili mjet është më i shpejtë?
- Në cilin mjet ndiheni më rehat?
- Cilat mjete të transportit lëvizin me lëndë djegëse?
- Cilat mjete janë më ekologjike?

NË DYQAN ВО ПРОДАВНИЦА

- Çfarë ka në dyqan? - Што има во продавница?
- Në dyqan ka... - Во продавница има...

*Peshku në det,
tiganë në zjarr.
Рибата в море,
тавата на оган.*

TË BISEDQJMË ДА ПОРАЗГОВАРАМЕ

Pyetni sipas modelit:
Прашајте според моделот:

a: Si quhet **meco** në shqip? Како се вика **meco** на албански?

b: **Mish**. (Nuk e di.) - **Meco**. (Не знам)

Shkruani në vendet përkatëse emrat e produkteve ushqimore në shqip dhe në maqedonisht.

Напишете ги во соодветни места називите на прехранбените продукти на албански и на македонски.

NË TREG НА ПАЗАР

TË BISEDUEJME ДА ПОРАЗГОВАРАМЕ

Pyetni edhe për produkte të tjera ushqimore.
Прашајте и за други прехранбени продукти.

A: Si quhet kalinka në shqip? Како се вика калинка на албански?

B: Shegë. (Nuk e di.) - . Калинка (Не знам)

BISEDONI NË ÇIFTE

РАЗГОВАРАЈТЕ ВО ПАРОВИ

Të pyesim. Një nxënës pyet, tjetri përgjigjet:
Да прашање. Еден од учениците прашува, другиот одговара:

- a: Si është limoni? - Каков е лимонот?
b: Limoni është i thartë. - Лимонот е кисел.
- b: Si është sheqeri? - Каков е шеќерот?
a: Sheqeri është i ëmbël. - Шеќерот е благ.

kripë - kripa / сол - солта

kafe - kafeja / кафе - кафето

mjaltë - mjalti / мед - медот

i ëmbël - благ

e ëmbël - блага

i thartë - кисел

e thartë - кисела

i hidhur - горк

e hidhur - горка

i kripur - солен

e kripur - солена

Прашајте и одговорете: каков, каква, какво е...
Pyetni dhe përgjigjuni: si është...
uthulla, banania, kosi, ulliri, portokalli, kivi, avokado

TË BISEDOJMË

ДА ПОРАЗГОВАРАМЕ

Të pyesim për shijen. Çfarë shije ka... ?
Да прашање за вкусот. Каков вкус има...?

- Si është fiku?	- Çfarë shije ka fiku?
- Fiku është i ëmbël.	- Fiku ka shije të ëmbël.
- Si është molla?	- Çfarë shije ka molla?
- Molla është e ëmbël.	- Molla ka shije të ëmbël.

Прашајте и за:
Pyetni edhe për:

qershia, kumbulla, kajsia, vishnja, dredhëza, rrushi, limoni, uji

SA BËN? SA KUSHTON?

КОЛКУ ЧИНИ? КОЛКУ КОШТА?

BISEDONI NË ÇIFTE
РАЗГОВАРАЈТЕ ВО ПАРОВИ

Sa bën një kilogram banane? - 50 denarë.
Колку чини кило банани? - 50 денари.
Sa kushton një litër jogurt? - 55 denarë.
Колку кошта литар јогурт? - 55 денари.

Pyetni për produktet e mëposhtme ushqimore.
Прашајте за дадените прехранбени продукти.

Sa kushton 1 kafe?
Колку кошта 1 кафе?

Sa bën një senduiç?
Колку чини еден сендвич?

DETYRË
ЗАДАЧА

Pyetni dhe përgjigjuni për produkte të tjera ushqimore.
Прашајте и одговорете за други прехранбени продукти.

JU BËFTË MIRË!

ПРИЈАТНО ЈАДЕЊЕ!

Menu- Мени

- supë - супа
- gjellë viçi -
телешка чорба
- ëmbëlsirë - благо
- sallatë - салата

Vaktet kryesore të ditës

Главните дневни оброци

mëngjesi - појадок

dreka - ручек

darka - вечера

kam uri - s'kam uri

гаден сум - не сум гаден

kam etje - nuk kam etje

жеден сум - не сум жеден

kam oreks - s'kam oreks

имам апетит - немам апетит

më hahet - nuk më hahet

ми се јаде - не ми се јаде

më pihet - s'më pihet

ми се пие - не ми се пие

Bukë, kripë e zemër!

Леб, сол и ордечност!

pjatë

чинија

lugë

лажица

pirun

виљушка

thikë

нож

ha mëngjes - појадувам

ha drekë - ручам

ha darkë - вечерам

PASTËRTIA RUAN SHËNDETIN

Lexoni me vëmendje fjalitë e mëposhtme.

Прочитајте ги внимателно дадените реченици.

Toni dhe Biljana janë motër e vëlla.

Ata çdo ditë lajnë fytyrën dhe dhëmbët.

Nëna i lan shpesh dhe ua vesh rrobat e pastra.

Rregullisht lajnë duart me sapun, para dhe pas ngrënies.

Prandaj, ata janë të shëndetshëm.

Përgjigjuni pyetjeve.

Po ti?

1. Çfarë janë ndërmjet tyre Toni dhe Biljana?
2. Çfarë bëjnë ata çdo ditë?
3. A i lan nëna shpesh?
4. Kur i lajnë duart ata?
5. A janë ata të shëndetshëm?

1. A i lani fytyrën dhe dhëmbët?
2. A i lani duart para e pas ngrënies?
3. Pse duhet t'i lani?

**Mendje e shëndoshë
në trup të
shëndoshë!**

Shkruaj në gjuhën tënde amtare disa proverba që ndëlidhen me pastërtinë dhe shëndetin dhe përktheji ato në shqip.

Напиши на свој мајчин јазик неколку поговорки кои се однесуваат на чистотата и здравјето и преведи ги на албански јазик.

Mësojmë vjershë

Учиме стихотворба

PASTËRTIA ËSHTE GJYSMË SHËNDETI

Picimuli i vogël

Picimuli i vogël
s'është as sa një gogël.
Por për pastërti
ka shumë dashuri.
Sapun e peshqir
i ka për dëshirë;
po sa drita ndan,
çohet fytyrën lan.
Rrobat s'i mban zhyer
as këmishën përlyer.
Këpucët i lustron,
mandej në shkollë shkon.

GËZUAR VITIN E RI
СРЕКНА НОВА ГОДИНА

- Pema e Vitit të Ri
- Stolisja e Pemës
- Plaku i Vitit të Ri

Urime Vitin e Ri!
Për shumë mot Gëzuar Vitin e Ri!

- Dhurata për Vitin e Ri
- Përgatitje për natën e Vitit të Ri
- Festimi i natës së Vitit të Ri

Detyrë

Thoni çfarë bëjmë për Vitin e Ri?
Расскажите что правиме за Нова Година?